

**GLASILO
SZDL
LJUBLJANA-
BEŽIGRAD**

ZBOR OBČANOV

Leto: VIII.,
ŠTEV. 7 (63)
OKTOBER 1968
CENA: 40 par (40 Sdin)

Pripravljeni na obrambo

22. oktobra je bila seja koordinacijskega odbora za narodno obrambo pri občinski konferenci Socialistične zveze delovnega ljudstva. Udeležili so se je predstavniki občinske skupščine, četrtinski komitejev Zveze komunistov, Zveze borcev in družbenih organizacij.

Poglavitna naloga je, seznaniti ljudi z vseljudsko obrambo, da bodo vedeli za naloge, ki jih imajo, so poudarili na seji. Med drugim bodo organizirali predavanje po vseh krajevnih skupnostih. Pomembno vlogo pa bodo imele tudi športne organizacije, taborniki, strelci in organizacija ljudske tehnike.

Milijarde za šole

5 novih osnovnih šol, prva v Soseski 5

V prihodnjih petih letih bo treba za Bežigradom zgraditi še pet osnovnih šol. O programu je razpravljal svet za prosveto in telesno vzgojo. Menili so, da bi morali novo šolo najprej zgraditi v Soseski 5, da bi razbremenili obstoječi osnovni šoli »Dr. Vita Kraigherja« in »Danile Kumar«. Potlej bi prišla na vrsto šola v novem delu Savskega naselja, v novi Soseski 3 v Stožicah, na Črnučah in v novi Sose-

ski 7 na Ježici. Odločili so se, da bi bilo najprimerneje graditi šole za kabineti pouk. Imele naj bi po 18 učilnic, da bi lahko uvedli eno in pol izmenski pouk. Takšna šola bi veljala 420 milijonov st. dinarjev. To se pravi, da bi morali za prihodnjih pet let zagotoviti v občinskem proračunu več kot dve milijardi st. dinarjev za gradnjo osnovnih šol.

Člani sveta so poudarili, da bo šole treba graditi istočasno z gradnjo novih stanovanjskih sosesk.

Razpravljali so tudi o programu za razvoj otroškega varstva. Nove vrtnice naj bi gradili z Bežigradom v prihodnjih letih po

naslednjem vrstnem redu: najprej v Soseski 5, potlej pa v Savskem naselju, na Črnučah, v centru Bežigrada, v novi Soseski 7 in novi Soseski 3. Sedem novih vrtnic bo veljalo približno milijardo st. dinarjev.

Občinska skupščina je na zadnji seji še enkrat obravnavala »zadevo Boc«. Odborniki so potlej razpravljali o zaposlovanju, prisilni upravi v podjetju »Adria aviopromet« in o spremembah ustave. Skupščina je potrdila tudi dopolnilni zazidalni načrt za Sosesko 5. V gradivu za sejo je bilo še poročilo o poslovanju bežigrajskih delovnih organizacij v prvem polletju, poročilo o izvrševanju občinskega proračuna in informacija o počitniških letovanjih otrok ter akcijski

program Zveze komunistov v Ljubljani.

Ze na predzadnji seji so sklenili, da bo skupščina v posebnem pismu razložila svoja stališča okrog »afere Boc«. S prvim predlogom tega pisma se odborniki niso strinjali. Menili so, da mora občinska skupščina obsoditi nepravilnosti, ki so bile in jasno povedati, kakšno politiko hoče izvajati. Izvolili so posebno odborniško komisijo, ki bo tako opredelila stališča občinske skupščine.

Med odgovori na vprašanja odborikov je predsednik občinske skupščine Karel Kušar pojasnil, da bodo sklical sestanke o vseljudski obrambi v občini, uredili bodo cesto Doj — Ihan in nastavili dva davčna inšpektorja. Odborniki pa so zahtevali podrobnejše pojasnilo o prodaji nekega zemljišča, last splošnega ljudskega premoženja, ker so menili, da je bilo pre nizko ocenjeno.

O delu občinske skupščine poročamo:

- Stran 3 — Občinski proračun, letovanja otrok, razprava o ustavi;
- Stran 12 — Poslovanje gospodarskih organizacij v prvem polletju.

AFERA BOC

Ze v zadnji številki našega lista smo obvestili bralce o razpravah, ki jih je afera Boc sprožila v javnosti in na seji občinske skupščine. Tokrat ponovno obravnavamo ta problem, ker se nam zdi, da so stvari po razpravah na dveh sejah občinske skupščine že toliko jasne, da je mogoče o njih trezno spregovoriti nekoliko več.

Prva, dokaj zanimiva ugotovitev je, da je tudi ta afera, ki jo je pravzaprav sprožila tragična smrt neprijavljenega delavca, najprej in prvenstveno naša svoj odmev v iskanju domnevnih krivcev, ki so omogočili, da se je družina Boc lahko ekonomsko krepila mimo svojih obveznosti do družbene skupnosti. Domnev o tem, kdo je kriv, je bilo več, vendar pa se je osnovna osl kritike usmerila proti občinski skupščini in njenim upravnim organom. Prav zaradi tega se nam zdi sedaj, ko smo imeli možnost temeljito pregledati vse materiale, ki so s to afero v zvezi, potrebno poudariti, da je pri iskanju krivde treba ločiti predvsem naslednje:

Ze precej daleč so tisti časi, ko se je občinska skupščina oziroma njeno predsedstvo operativno vpletala v reševanje posameznih problemov. Po načelih naše samoupravne ureditve je vsaj pri nas v Sloveniji občinska skupščina že postala organ, ki v okviru zakonov vodi določeno politiko na svojem območju, medtem ko je njen upravni aparat operativno telo oziroma izvajalec take politike. Prav zaradi tega je milo rečeno, neodgovorno tudi v primeru afere Boc pripisovati kakršnokoli krivdo sedanji občinski skupščini oziroma njenemu predsedniku, pa tudi sedanji občinski upravi, ker so ti problemi časovno preveč oddaljeni. Poznani so tudi, da se je prav občinska skupščina in njen predsednik v zadnjem letu in pol zelo prizadevala, da bi se spremenila tudi zasedba delovnih mest v občinski upravi, tako da bi lahko ta čimbolj izpolnjevala naloge, ki so določene z zakoni oziroma sklepi občinske skupščine.

Skrbna proučitev vseh zapisanih mnenj, podatkov in stališč v zvezi s to afero pa po drugi strani vendarle kaže, da takratni občinski aparat ni dovolj odgovorno in kvalificirano opravljal svojih obveznosti. Ker gre za časovno precej oddaljene dogodke, bi danes najbrž težko razkrivali, koga prizadene pri tem največ odgovornosti, menimo pa, da je skoraj gotovo iskati vzroke v slabi strokovnosti kadrov, v površni seznanjenosti z veljavno zakonodajo (npr. vprašanje ponovnega postopka za davčno odmero do leta, za katerega je Vrhovno sodišče razveljavilo odločbe), kasneje pa tudi v spremenjeni davčni zakonodaji, ki je npr. samo z odpravo registriranja računov odvzela davčnim upravam osnovno možnost za ugotavljanje prometa pri zasebnih obrtnikih.

Tudi pri obravnavanju tega primera smo zasledili, da so bile v zvezi s njim imenovane nekatere osebe kot možni krivci, čeprav brez kakršnihkoli konkretnih dokazov. Pri tem so prišli v ospredje stari računi in nesporazumi, antipatije in poslovni interesi. Prav zaradi tega se nam zdi, da take domneve, ki so javno izražene, čeprav brez kakih konkretnih podkrepitev, bolj kažejo na nizko moralno vrednost tistega, ki jih iznaša, kot pa na kakršnokoli socialistično zavest. To, da jemljemo dobro ime kateremukoli državljanu, ne da bi bili sposobni karkoli dokazati pa je v nasprotju z osnovnimi humanističnimi načeli našega socializma.

V »Topsu« »Rog« ali »Vega«?

Tovarno aparatov in instrumentov »Vega« se je ponudila, da prevzame tovarno »Tops« v Savljah, ki je v stečaju. Poročali smo že, da je bila doslej edini ponudnik tovarna »Rog«. Kreditna banka in hranilnica zdaj proučuje programe obeh podjetij. Odločili se bodo v kratkem.

Banka mora izbrati takšno rešitev, da bo s preusmeritvijo proizvodnje v »Topsu« čim manj družbene škode. Pogoji za obe podjetji so enaki: odločili se bodo za tistega, ki bo zagotovil čimbolj smotno proizvodnjo in najbolj perspektivni razvoj podjetja v Savljah.

Žalne svečanosti ob dnevu mrtvih

Ob dnevu mrtvih bodo žalne svečanosti na naslednjih krajih: na Zalah 1. novembra ob 15. uri, v Gramozni jami 31. oktobra ob 10. uri, pri partizanski grobnici v Stožicah 31. oktobra ob 16. uri, pri spomeniku pred osnovno šolo v Dolu 1. novembra ob 10. uri, pri spomeniku pred zadržnim domom na Črnučah 1. novembra.

Lekarno bodo odprli prihodnji mesec

Bežigrajsko lekarno že dalj časa preurejajo. Na stanovanjskem podjetju menijo, da bo nared sredi prihodnjega meseca. Prodajalne sicer ne bodo povečali, pač pa so uredili nov laboratorij, zamenjali opremo ter prenovili vse prostore.

Pozabljenost pri davkih

Občani niso prijavili svojega dohodka — 5.000 opominov

Na občinskem oddelku za dohodke pravkar preverjajo, koliko občanov za lansko leto ni prijavilo svojega letnega osebnega dohodka, ki je prekoračil dva stara milijona din. Zanimivo ob tem je, čeprav podatki še niso zbrani in preverjeni, da se bo skoraj v vsakem podjetju našel kdo, ki je »pozabil« prijaviti svoj dvomilijonski letni do-

hodek. V enem samem podjetju visi pod vprašajem kar 25 takšnih grešnikov.

Za lani so na občini planirali 33 starih milijonov dohodka iz teh virov, realizirali pa so jih za 40 milijonov. Letošnji plan predvideva 80 milijonov (od davka na osebni dohodek nad 2 milijona), vendar pa bo po vseh znakih prekoračil 100 milijonov starih din.

Za 1967. leto je v naši občini prijavilo svoj letni osebni dohodek 2.485 občanov, ki so skupaj plačali 991 tisoč novih din (99 milijonov starih din). 87 zavezancev oziroma dolžnikov še zmeraj razmišlja, kdaj bo odrinilo ta davček, kar znaša skupaj 66 tisoč novih din (6 milijonov 600 tisoč starih din).

Z davki so pač zmeraj križi in težave. V zadnjih dveh mesecih je občinska uprava za dohodke razposlala raznim davčnim zavezancem (glej pod dolžnike) nad 5 tisoč opominov!

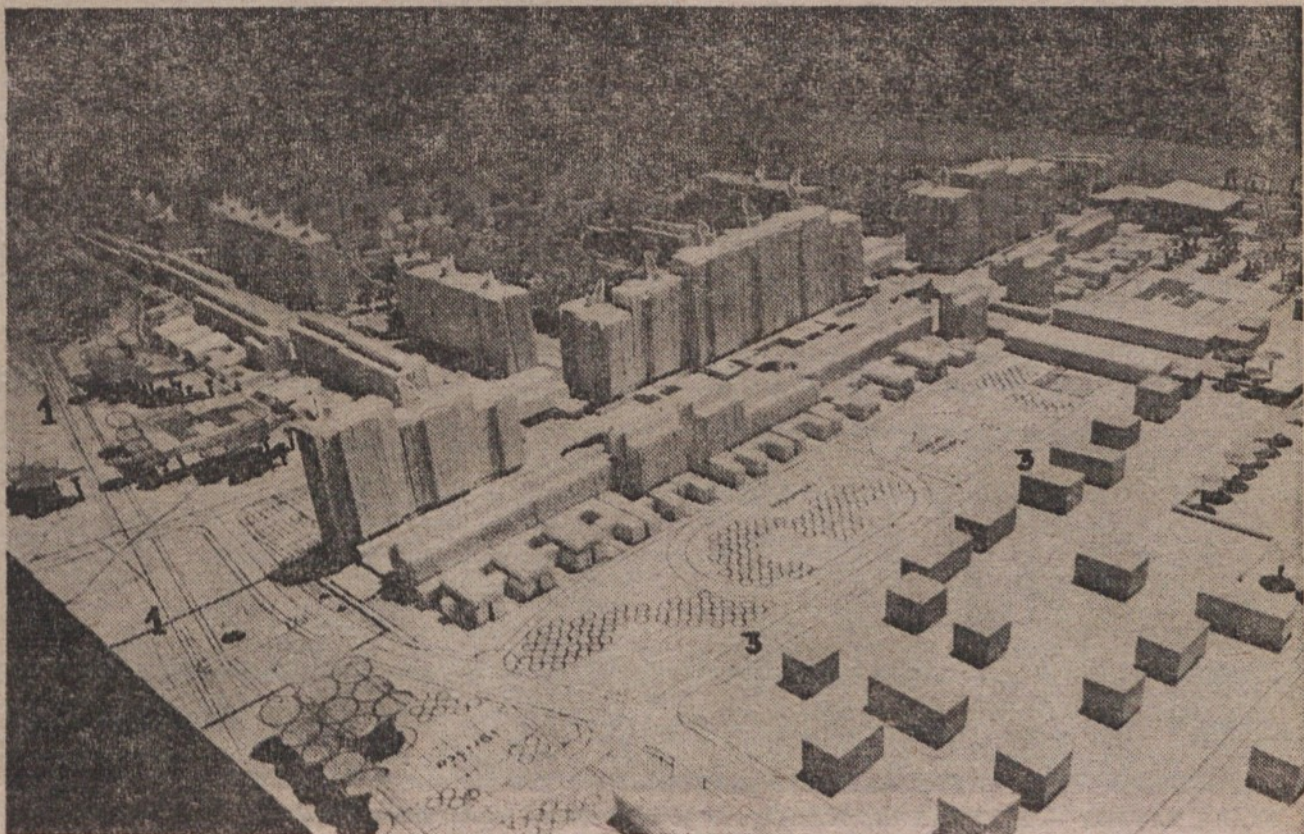
Več kot 4.300 učencev

Bežigrajske osnovne šole obiskuje letos 4.323 učencev ali 30 več kot lani. Prvošolcev je 540. Vse osnovne šole imajo skupaj 148 oddelkov; letos je šest oddelkov manj kot lani, ker so nekatere združili. V varstvu na šolah je 775 učencev.

Na gimnaziji je 774 dijakov, kar je nekoliko manj kot lani.

29. novembra telovadnica v Dolu

Računajo, da bo nova telovadnica pri osnovni šoli v Dolu zgrajena do Dneva republike. Najprej so mislili, da jo bodo odprli že sredi oktobra, toda pri gradnji se je zataknilo: pojavila se je nepredvideno visoka talna voda. Zato so morali tudi nekoliko spremeniti načrt.

TAKSNA BO SOSESKA 7 NA JEŽICI — Oznake na maketi
Ulica prvoborcev. — Berite na strani 9.

1 — Kamniška proga, 2 — Titova cesta, 3 —

**Kolesarji
na pločnik,
avtomobili
na desno**

● Pri prehodih za pešce med križišči bomo postavili svetlobne prometne znake (modri kvadrat z likom pešca na beli podlagi). Ti znaki so se

Načeloma bi moral za Tivovo cesto skrbeti republiški cestni sklad, ker je to cesta

Mestne vpadnice imajo glede financiranja neurejen položaj. Naš prometni urad, pa tudi mestni svet, ki seveda brez moči, kar zadeva denar za vzdrževanje ali rekonstrukcijo teh cest. Menimo pa, da bi morali za te mestne ceste nameniti tudi del denarja od bencina in cestnih taksa, ki se zdaj zbirajo na račun federacije.»

PARKIRANJE — Na Trstenjakovi ulici, tik pred križiščem s Titovo cesto, je velikokrat takšnale gneča. Prometni znak »prepovedano parkiranje« ne zaleže dosti. V ozki ulici se večkrat ustavijo tudi tovornjaki in razkladajo blago.

Novi vrtec „razprodan“

Soseska 6 dobi samo še »fasado«

V novi vrtec se bo prese-
lilo tudi 42 otrok iz zdajš-
njega vrtca »Jelka« ker bo

**Ptujska ulica
brez pločnikov**

Ptujsko ulico, (nasproti stadiona) so pred kratkim asfaltirali, vendar pa še niso uredili pločnikov za pešce. Na eni strani ni urejena napeljava za cestne svetilke, na drugi strani pa so položili vodovod in bo treba počakati, da se zemljišče utrdi.

Kanalizacija v Podborštu

Denarja pa bo premalo, da bi dokončali tudi povezovalni kanal od Podboršta do tovarne »Enelgoinvesta« v spodnjem delu, od koder kanalizacija do čistilne naprave ob Savi že deluje. Za povezovalni kanal bo potrebnih še 25 milijonov Sdin. To so stroški brez kanalizacije za meteorno vodo; graditi jo morajo posebej, ker čistilna naprava ne prenese še meteorne vode. Seveda pa bi bilo ceneje, če bi gradili obe hkrati. Pri podjetje »Soseska«, ki ureja to področje, so nam povedali, da ne morejo prevaliti stroškov za ta kanal na graditelje hiš v Podborštu. Denar bo dala lahko le občina ali pa če bi podjetje »Kanalizacija« najelo posojilo.

V Podborštu se bodo prihodnje leto vselili v približno 20 novih hiš. Do takrat bo moral biti kanal zgrajen.

Srečanje starih Črnučanov

Najstarejši občani Črnuč so tudi letos imeli tovariško srečanje, združeno s izletom na Dolenjsko. Izlet je organizirala krajevna skupnost in krajevna organizacija Rdečega križa, pomagali pa so tudi podmladkarji RK. Avtobuse je z razumevanjem dal na razpolago delovni kolektiv tovarne »ELMA«. Udeleženci izleta so si ogledali Muljavo in rojstno hišo pisatelja Josipa Jurčiča, spomenike iz NOV v Žužemberku, kjer jim je nekdanji partizan Ivar Bedenk opisal potek borb, obiskali pa so tudi Dolenjske toplice. Tam so imeli kosilo v zdraviliški restavraciji. Najstarejši udeleženci izleta, po domače Cesarjevi mami, so ob tej priložnosti izročili skromno darilo.

S. PAJK

Na vrsti je Vodovodna cesta

Prihodnje leto bo naposled tudi Vodovodna cesta prišla na vrsto za preureditev. Do konca prihodnjega meseca bodo gotovi vsi načrti. Letos so položili kanalizacijo na odseku od Triglavske do Posavskega ulice, prihodnje leto pa bodo cesto na vsej dolžini od Titove ceste do križišča s Triglavsko ulico (800 metrov) v celoti uredili in asfaltirali.

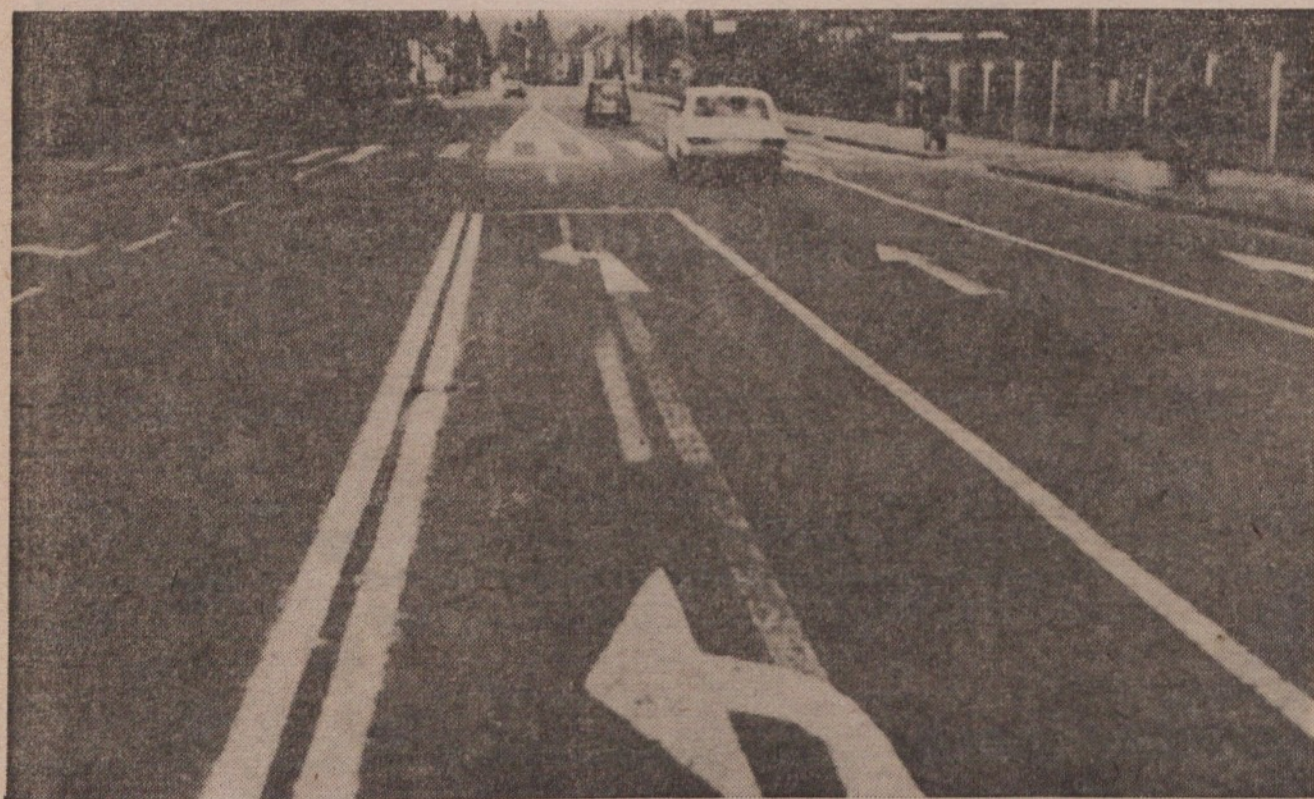
Dršališče
v Savskem naselju

Pri osnovni šoli »Borisa Kidriča« v Savskem naselju so letos dogradili prvi, mali športni park. Zasadili bodo le še drevesa ter grmičevje in mladina bo imela prijeten kotichek za športno udejstvovanje, kakršnih še ni za Bežigradam.

Pozimi bodo tam otroci lahko tudi drsali: ploščad za kotalkališče so uredili tako, da se bo ob ugodni zimi spremenila v drsališče.

ZBOR
OBČANOV

glasilo občinske konference SZDL Ljubljana—Bežigrad. Izhaja vsak mesec. Ureja uredniški odbor. Predsednik uredniškega odbora: Joško Pirnar. Odgovorni urednik: Janez Snoj — Cena izvodu: 40 starih dinarjev, letna naročnina 300 starih dinarjev, za delovne organizacije tisoč starih dinarjev. — Tekoči račun pri NB 501-8-319/2 — Rokopise in slike pošiljajte na naslov: »Zbor občanov«, Ljubljana, Parmova 41.—Tiska ČP »Delo«.

STARA NAVADA — ŽELEZNA SRAJCA: Čeprav je zdaj Titova cesta vidno označena, se počasnejša vozila ne držijo svojega pasu.

2 ZBOR OBČANOV

Komunalne takse na automobile

Letos plačujemo dodatne takse na motorna vozila. Čeprav ustavni spor glede tega davka, ki ga je sprožila jugoslovanska avtomobilistična revija »Avto«, še ni rešen, je večina lastnikov motornih vozil to dodatno takso za letos že poravnala.

Na občinskem oddelku za dohodke so nam rekli, češ zakon je zakon in mi smo dolžni to takso izterjati. Poseben odlok o komunalnih (dodatnih) taksah na motorna vozila je na osnovi republiškega zakona sprejel tudi mestni svet ljubljanski.

Do konca avgusta smo imeli v naši občini registriranih 5.435 motornih vozil, med njimi kar 4.735 privatnih osebnih avtomobilov in 568 motornih koles. Izmed vseh zavezanec, ki so dolžni plačati novo takso, doslej ni poravnalo te obveznosti 1.300 lastnikov, ki pa so že dobili opomine.

Po planu bomo v naši občini z novim komunalnim davkom na motorna vozila zbrali 750.000 N din (75 starih milijonov), ki so namenjeni za vzdrževanje in rekonstrukcijo cest.

— ne

Poslanci

Bežigradska občinska skupščina se ne more pritožiti, da le malokdaj vidi poslanca na svojih sejah. Predstavniki bežigradske občane v republiški skupščini: inž. Nada Puppis, inž. Miloš Polič, inž. Vladimir Klavs, inž. Viktor Turnšek, dr. Dušan Mislin prof. Zdenko Roter, se domala redno udeležujejo sej in tudi sodelujejo v razpravah.

Premalo stika je edino le z zveznimi poslanci.

Nova sodnika

Občinska skupščina je potrdila izvolitev dveh novih sodnikov občinskega sodišča II v Ljubljani. Razpisna komisija je predlagala Marijo Domjan in Albina Podjavoršnik; skupščina se je s tem predlogom strinjala.

Nižje obresti

Učne delavnice Zavoda za slušno in govorno prizadete bodo plačevale samo 50 odst. obresti od poslovnega sklada. Ker zaposlujejo večje število invalidov; takšno organizacijo na podlagi zakona o invalidskem zavarovanju občinska skupščina lahko — popolnoma ali delno — oprosti plačevanja obresti od poslovnega sklada. Na predlog sveta za finance se je občinska skupščina odločila za oprostitve v višini 50 odstotkov.

Brez prisilne uprave

V podjetju »Dekorles« bodo ukinili prisilno upravo. Položaj tega podjetja se je močno popravil: med drugim so poravnali vse stare dolgeve, nekaj denarja pa jim bo tudi ostalo. Proučujejo možnosti, da bi se sanirani »Dekorles« priključil h kakšnemu večjemu podjetju.

Razrešitev

Odbornika zbora delovnih skupnosti Slavka Bergant je zaradi družinskih razmer prosila za razrešitev. Zbor delovnih skupnosti je njeno prošnjo ugodil.

Slavka Bergant je v občinski skupščini zastopala delovne organizacije »Tubas«, »Modna oblačila«, »Tonos« in Trilav film. Ker bi si spomladi prihodnjega leta potekel mandat, za ta čas ne bodo volili novega odbornika v tej volilni enoti.

Občinski proračun

Ne gre vse po načrtu

Razgovor s predsednikom sveta za finance Stanetom Ocvirkom

Po načrtu naj bi imel letos občinski proračun 18.972.150 din (milijardo 897 milijonov st. din) dohodkov. Do 1. septembra, se pravi v osmih mesecih, se je nabralo 67 odst. te predvidene vsote. O realizaciji letošnjega proračuna je razpravljal svet za finance, poročilo pa so dobili tudi odborniki na zadnji seji občinske skupščine.

Predsednik sveta za finance Stane Ocvirk nam je povedal:

■ Ne moremo še zaključiti ali bomo uspeli proračunske dohodke zbrati tako kot je predvideno ali ne. Proračunski dohodki niso matematično razdeljeni na vsak mesec enako, temveč so odvisni od raznih vplivov, zlasti od gibanja v gospodarstvu. Precejšen del dohodkov se zbere proti koncu leta, kar še posebej velja za glavni vir dohodkov — prispevek od osebnega dohodka zaposlenih. O tem je svet za finance tudi največ razpravljal. Nekatere člane sveta skrbi, da ta prispevek ne bo v celoti realiziran. To zaključujejo predvsem iz pogleda v gospodarstvo in spoznanja, da se osebni dohodki letos niso bistveno povečali v primerjavi s preteklim letom. V okviru reforme je to pravzaprav pozitiven element, saj se z osebni dohodki prilagajamo možnostim, ki jih imamo.

Kako pa je z drugimi dohodki občinskega proračuna?

■ Prispevka od avtorskih pravic se je nabralo že več kot smo planirali za vse leto. Mislimo, da je tako zaradi boljše kontrole in poostre davčne discipline, ne pa le zato, ker se je za Bežigrad pri-

selilo več prebivalcev, ki imajo takšne dohodke.

Glede prispevka od obrti svet za finance meni, da je treba poostreiti kontrolo glede plačila tega davka in zato predlaga, da bo treba takoj povečati število uslužbenecv oddelka za dohodke občinske uprave.

Več kot smo planirali je tudi prispevka od skupnega dohodka občanov; plačujejo ga tisti, ki zaslužijo več kot 20.000 din (2 milijona st. din) na leto. Za Bežigradom stanuje precej visoko strokovnih delavcev in to se pozna tudi v občinskem proračunu. Ob tem je svet za finance menil, da skupnega dohodka občanov ne bi kontrolirali po žiro računih, ker po ustavi ni dovoljeno, vendar pa je letos priporočilo republiške skupščine takšno kontrolo dovoljevalo.

Manj dohodkov, kot je predvideno, je pri komunalnih taksah. Tu gre predvsem za novo uvedene takse na motorna vozila. Revija »Avto« je s tem v zvezi sprožila ustavni spor, ki še ni rešen, in marsikdo takse še ni plačal. Dakev pa je zakonit in če ne drugače, ga bo treba prisilno izterjati.

Ugodno dotekajo dohodki od prometnega davka pri prodaji blaga in alkoholnih pijač. To kaže, da ljudje denar imajo, čeprav osebni dohodki bistveno ne naraščajo. Vendar ima občina od tega le malo, kajti 85 % prometnega davka gre mestnemu svetu. Ker bo teh dohodkov več, kot je planirano, svet za finance meni, naj mestni svet pojasni, kako bo porabil ta presežek.

O izdatkih ste verjetno manj razpravljali?

■ Ni bilo posebnih priporočil. Denar v občinskem proračunu je v glavnem pravilno razdeljen, v skladu s sklepi občinske skupščine. Povedati je še treba, da s proračunsko rezervo ne moremo računati, ker bo šel denar v glavnem za dodatni prispevek Temeljni izobraževalni skupnosti, kot je sklenila občinska skupščina. Ker so pri investicijah v šolstvu nekoliko prekoračili predvidene vsote, bo mogoče te manjše pri-manjkljaja pokriti le z notranjimi premiki v občinskem proračunu, seveda če bodo dohodki v celoti realizirani.

Kako pa bo s proračunom prihodnje leto?

■ Spremembe prav gotovo bodo, vendar računamo, da bodo dohodki in izdatki približno takšni kot letos. O tem bo svet za finance razpravljal na eni prihodnjih sej.

Preureditev Titove ceste na Ježici

Kot smo že poročali, naj bi do maja prihodnjega leta preuredili Titovo cesto na Ježici (od Ruskega carja do kamniške železnice). Zgradili bodo pločnike in kolesarsko stezo ter razširili vozišče. Zdaj je že znano, kdo bo izvajalec teh del: na licitacijo je najugodnejšo ponudbo poslalo ljubljansko Cestno podjetje.

OB ROBU Slovenščina ni pocestnica

Nekakšna beograjska založniška hiša »Mednarodna štampa — INTER-PRESS«, kar bi se po slovensko reklo »Mednarodni tisk«, je tudi našim občinskim odbornikom poslala vabila, naj se naroče na njene knjige. V naslednjem odstavku posnemamo del besedila:

»K tej naročilnici prilagajamo tudi osebno fotografijo na kateri nahrbtni strani sem izpisal svoje ime in priimek in naziv občine, a katera bo vpisana v odgovarjajoči tom... Naziv delovne organizacije v kateri kupec eventualno dela... Sprejem

k znanju, da je ta naročnina in kupljeni tom. Izdava-
vatelj dal v tisk na podlagi... pa bom nepreklicno izvršil vplačilo zneska od 100.000 dinarjev največ.« itd. itd.

Kakšen bo šele jezik v knjigah?!

V imenu občinskih odbornikov in vseh, ki nam je pri srcu naš materin jezik, odločno protestiramo in zavračamo vse takšne in podobne sestavke v jugo-slovenščini.

Ob tej priliki bi bilo prav, da se nekoliko temeljiteje zagledamo tudi v razne »materiale«, ki jih tiskamo in razmnožujemo pri nas, kakaj preneka-teri so polni podobnih jezikovnih »vesočina«, s kakršnimi so nam tokrat postregli — iz Beograda.

N. Lapajne

Predlogi za spremembe

O predlogih za spremembo ustave SFRJ je bilo po krajevnih skupnostih sedem sestankov Predlogi volilcev so naslednji:

— V gospodarski zbor zvezne skupščine naj bi imeli pravico predlagati poslanske kandidate tudi zasebni kmetje, kakor to velja za zasebne obrtnike.

— Zvezna skupščina ima preveč zborov; zadostovala bi le dva in sicer zbor narodov in zbor komun.

— Glede na celoten skupščinski sistem in razne druge organe v zveznem merilu, ni potrebe po obstoju sveta federacije.

— Zbor komun naj bi poleg drugega obravnaval tudi vprašanja komunalnega sistema.

— Zvezna ustava naj bi dala republikam več pristojnosti v odločanju na področju gospodarstva, predvsem pa davčnih zadev, šolstva, kulture, prosvete, zdravstva in socialnega varstva in zato ne bi bili potrebni lovrstni zbori v zvezni skupščini.

— Glede avtonomnih pokrajin Vojvodine in Kosmeta so nekateri predlagali naj bi bili samostojni federalni enoti v SFRJ, drugi pa, naj ostaneta še naprej v sestavi SR Srbije.

— Spremenjena ustava naj bi glede ekonomike zamčila republikam večjo samostoj-

nost v okviru enotnega gospodarstvenega sistema.

— Raba nacionalnih jezikov naj bi bila v celoti zajamčena v vseh zveznih organih. Slovenski jezik naj bi poučevali v vseh osnovnih šolah drugih republik; v JLA naj bi bil komandni jezik srbohrvatski, v teritorialnih enotah pa bi uporabljali nacionalni jezik.

— Mandatna doba odbornikov in poslancev naj bi trajala pet let, da bi dosegli večjo kvaliteto dela predstavniških teles.

— Socialistična zveza delovnega ljudstva naj kot nosilec kandidatur pri volitvah ne bi imela tako širokih pooblastil, ker se s tem zmanjšuje vloga zborov volilcev.

O teh predlogih in pripombah je izvršni odbor občinske konference SZDL zavzel naslednja stališča:

● Proučiti je treba možnost, da bi lahko tudi zasebni kmetje predlagali poslanske kandidate za zvezni gospodarski zbor.

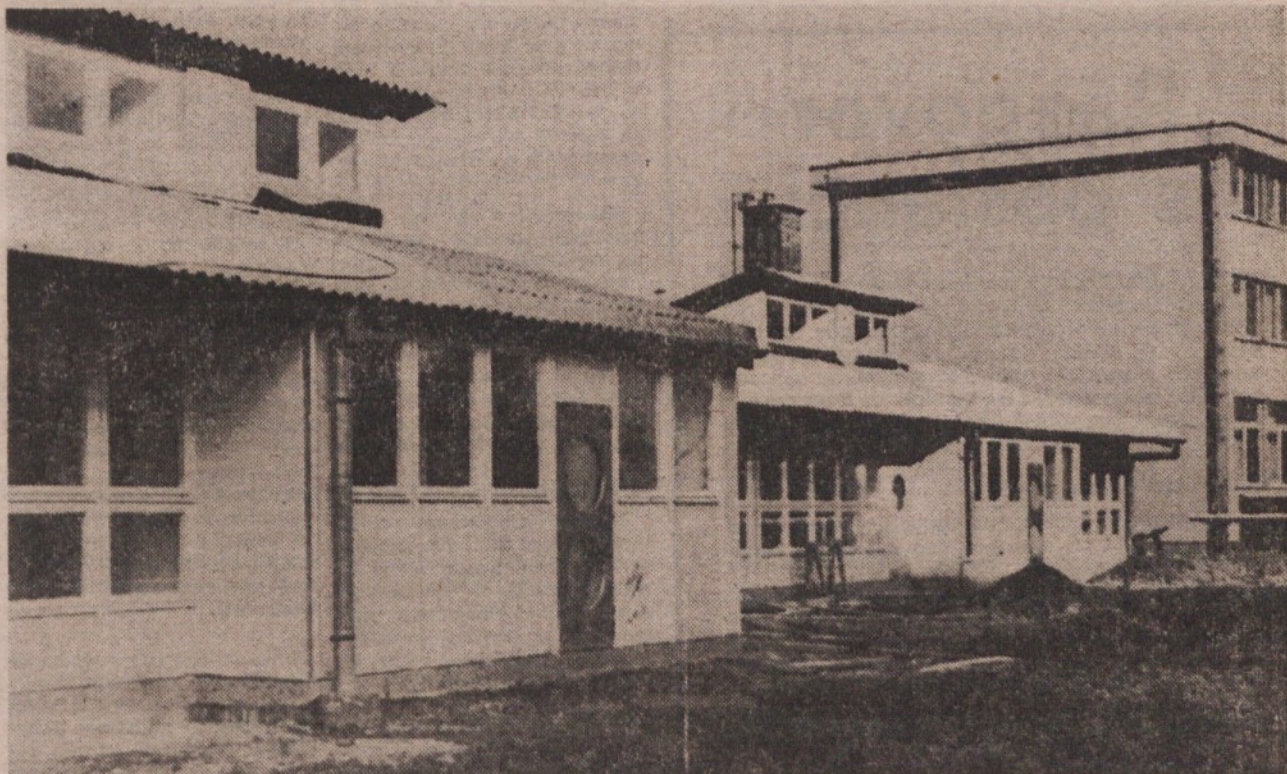
● Zvezna skupščina naj bi imela le dva zbora: zbor narodov in zbor komun. Z razvojem samoupravnega sistema se funkcije federacije vse bolj prenašajo na republike in druge samoupravne organe (gospodarstvo, kultura, prosveta, zdravstvo in socialno varstvo). Zvezna skupščina naj bi odločala le o načelnih vprašanjih s teh področij, kjer bi lahko enakopravno odločala zbor narodov in zbor komun.

● Zajamčena naj bo raba nacionalnih jezikov v zveznih organih in v teritorialnih enotah JLA.

● Mandatna doba odbornikov in poslancev naj traja 5 let.

Občinska skupščina se je strinjala s stališči izvršnega odbora SZDL. V razpravi so odborniki poudarili, da je sedanji skupščinski sistem zapleten in prav zaradi tega tudi nekatere zakone zelo počasi sprejemajo. Skupščinski sistem naj bi poenostavili in s tem tudi pocenili. Zavzeli so se, naj bi imela zvezna skupščina le dva zbora.

Glede predloga, da bi slovenščino poučevali na vseh osnovnih šolah drugih republik, pa so menili, da bi ga bilo težko izvesti, saj bi se morali potlej tudi v Sloveniji učiti srbohrvaščino in made-

Otroški vrtec v krajevni skupnosti »Boris Kidrič«

Akcijski program Zveze komunistov v Ljubljani

Kritična zavzetost delovnih ljudi nas opozarja na nerešene probleme v naši družbi. V oceni sedanjega političnega položaja je povsem jasno, da ne smemo puščati problemov odprtih in omalovaževati kritičnost ljudi ob ponavljajočih se napakah, če nečemo, da bo prišlo do še težjih družbenih konfliktov.

Mestna konferenca se priključuje tistemu delu javnosti in komunistov, ki sodijo, da tokrat ne smemo ponoviti napak in nedejavnosti iz preteklosti; ter se zadovoljiti s polovičnimi rešitvami, ki so vršnimi ocenami.

Spodbudno je, da so delovni ljudje, organizacije in vodstvo ZK hitro sprožili številne akcije za točno opredelitev narave in obsega slabosti ter protislovij v družbi in sedaj iščejo učinkovita sredstva za odpravljanje negativnih pojavov. Teh pa ni mogoče odpravljati le z ugotavljanjem in kritiziranjem, temveč s konkretno akcijo. Zato mestna konferenca ZK sprejema naslednji akcijski program.

1. Temeljno izhodišče za delovanje ZK v Ljubljani so smernice predsedstva in izvršnega komiteja Centralnega komiteja ZKJ. Komunisti, organizacije in vodstva ZK smo jih dolžni neposredno uveljavljati v praksi. Dosledno se zavzemamo za:

— uresničevanje smotrov gospodarske in družbene reforme in za to, da bremena in obveznosti do reforme niso enakovredno vsi sloji družbe,

— nadaljnje razvijanje dejanskih samoupravnih odnosov in proti vsem poskusom, da bi posamezniki ali skupine uveljavljali svoje sebične in ozke interese v premočno razvitih samoupravnih odnosih,

— znanstveno utemeljeno usmerjanje družbenega in ekonomskega razvoja samoupravne družbe,

— pospešen razvoj ZK, da bo kot družbena sila sposobna biti na čelu najnaprednejših družbenih stremeljenj in gibanj, vključno delovanje organizacij in vodstev ZK ter komunistov v samoupravnem in

političnem življenju v Ljubljani.

2. Družbeni in ekonomski razvoj bomo pospešili samo s povečanjem rezultatov združenega dela. Komunisti morajo spodbujati akcije, ki vodijo do samoupravnega povezovanja in dogovarjanja delovnih skupnosti različnih dejavnosti.

3. Delitev dohodka v delovnih organizacijah moramo povezovati z ekonomskimi in družbenimi pogoji, v katerih se dohodek ustvarja in dosledno uveljavljati delitev po rezultatih dela.

Ta načela moramo dopolnjevati z akcijami solidarnosti in vzajemne pomoči ne pa s kompromisi v sistemskih rešitvah. Komunisti posamezniki, funkcionarji v državi in prvi, vodilni delavci v gospodarskih organizacijah in samoupravnih organih so neposredno politično odgovorni za njihovo realizacijo.

4. Komunisti v delovnih organizacijah, predvsem pa člani samoupravnih organov so odgovorni za take spremembe v pravnih o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, ki bodo zagotovile dosledno nagajevanje po rezultatih dela. Dolžni so tudi urediti enotna merila in kontrolo nad trošenjem materialnih sredstev za osebno potrošnjo (kilometri, dnevnice itd.) in trošenjem sredstev iz sklada skupne porabe.

Pri tem morajo posebej uveljavljati tak sistem, da ne bo mogel nihče izven organov samoupravljanja in preko pooblastil danih v normativnih aktih, vplivati na delitev dohodka in porabo sredstev.

5. Komunisti morajo biti poudarjeni in nosilci demokratičnih razprav in demokratične akcije vseh članov delovne skupnosti. Komunisti v delovnih organizacijah in vseh dejavnostih in v oblastnih ter upravnih organih morajo uveljavljati neposredno samoupravljanje delovnih ljudi in dosledno vztrajati, da o razvojni in poslovni politiki delovne organizacije zavestno in odgovorno odločajo vsi člani delovne skupnosti in ne ožje skupine.

Statut delovne organizacije je treba usklajevati z razvo-

jem razvitejših samoupravnih odnosov in zaostri odgovornost za kršitev samoupravnih aktov ali prekoračitve pooblastil.

Mestna konferenca zahteva, da se dosledno izvajajo zakonska pooblastila družbeno političnih skupnosti, ki omogočajo intervencijo dejavnikov izven delovne organizacije v vseh tistih primerih, ko samoupravne sile v njej ne morejo same uveljaviti in zaščititi socialističnih družbenih odnosov in interesov. Pri tem mestna konferenca zavrača stare metode administrativnega poseganja in odločanja, je pa odločno proti miselnosti, da je samoupravna družba neorganizirana družba, brez skupnih čvrstih pravil obnašanja in brez norm ter okvirov, v katerih lahko posamezniki ali delovne skupnosti uveljavljajo svoje interese.

Mestna organizacija ZK bo z vso močjo podprla in zaščitila komuniste, ki se bodo zavzemali za uveljavljanje teh načel in bodo prišli zaradi tega v konflikt s tistimi, ki na kakršenkoli način zavirajo pospešen razvoj samoupravnega sistema.

6. Za odpravljanje družbenih deformacij v naši družbi, pa tudi v Ljubljani, vztraja mestna konferenca ZK na doslednem izvajanju sklepov izvršnega komiteja centralnega komiteja ZK in ostro obsoja vse nelegalne ali formalno legalizirane načine prekomernega in neutemeljenega razdeljevanja osebnih dohodkov in drugih sredstev delovnih skupnosti. Komunisti so dolžni dosledno in konkretno odkrivati neupravičeno pridobivanje materialnih koristi vseh vrst in v samoupravnih organih vztrajati, da se pri tem uveljavijo socialistične moralne norme.

Vodstva organizacij ZK morajo ustrezno ukrepati proti vsem tistim komunistom, ki so se postopoma odaljili od problemov delovnih ljudi kakor tudi od Zveze komunistov ter lastne revolucionarne preteklosti in sicer z ostro politično kritiko.

Mestna konferenca izjavlja, da se Zveza komunistov v Ljubljani tudi po tej ne bo istovetila z nobenim posameznikom, ki dela napake in ne bo zastavljala svojega ugleda za njegov osebni položaj. Zastavila pa bo svoj vpliv in politično moč za podporo vsem tistim ukrepom vodilnih ljudi v delovnih organizacijah, ki so skladni s politiko ZK, so pa naleteli na odpor sebičnih posameznikov ali skupinskih teženj.

Komunisti v delovnih organizacijah morajo dosledno preprečevati, da vodilni delavci ne bodo zlorabljali svojega položaja. Prav tako je treba onemogočiti najrazličnejša pogodbeno delovna razmerja, ki predstavljajo pridobitniški privatni interes družbenemu interesu, kakor tudi vse vrste honorarnih, dvojnih in dodatnih zaposlitev, sklenjenih zaradi istih namenov.

Mestna konferenca pa je hkrati zoper vsakršno posploševanje, kajti neodgovorno in neargumentirano kritiziranje samo zavira objektivno ugotavljanje deformacij in uspešen boj za njihovo hitro in učinkovito odpravljanje.

7. Mestna konferenca ZK vztraja, da na vodilna in vodstvena delovna mesta in funkcije prihajajo ljudje, ki zna-

jo in so voljni delati. Na vodilnih mestih morajo biti ljudje, ki so sposobni, ustvarjalni in kritični, ki proizvedejo odnos ne jemljejo samo tehnokratsko kot proizvodnjo dobrin, temveč predvsem kot družbeni samoupravni odnos. Smo proti monopolu na znanje, položaje in odločanje.

Mestna konferenca je za tako izvajanje delovne zakonodaje, ki bo zaščitila delovnega človeka pred zlorabami različnih vrst s strani delovne organizacije oz. posameznih vodilnih in vodstvenih struktur v njej, hkrati pa tudi delovno organizacijo pred zlorabami s strani posameznikov. Komunisti v delovnih organizacijah so dolžni delovati tako, da se bo izboljšala struktura na vodilnih delovnih mestih in v strokovnih službah kakor tudi v celotni delovni organizaciji. Odločno pa morajo komunisti nastopiti proti osebnemu obračunavanju z dobrimi delavci in strokovnjaki.

8. Mestna konferenca ZK podpira zahtevo, da se uredi sistem finansiranja in izboljša materialni položaj družbenih služb (zdravstvo, šolstvo, kultura idr.). To je potrebno doseči z drugačno porazdelitvijo sredstev v občinah in mestu ter s tako delitvijo nacionalnega dohodka, da se bodo s prenašanjem pravic in dolžnosti zagotovila temeljni družbeno politični oz. samoupravni skupnostni večja sredstva. Dokler pa še država zajema tolikšen delež narodnega dohodka, mora nositi tudi sorazmerno odgovornost in skrb za reševanje teh problemov.

Na področju vzgoje in izobraževanja se konferenca zavzema za take samoupravne odnose, da bo temeljna izobraževalna skupnost resnično postala oblikovalec politike, vsebine, obsega in racionalizacije na področju vzgoje in izobraževanja. Zavzema se za enakopravno vrednotenje vseh vzgojno izobraževalnih ustanov v Ljubljani.

Mestna konferenca ZK zahteva, da se v delovnih organizacijah in družbeno političnih skupnostih poenoti študentska politika. Skupaj s predstavniki študentov naj se izdelajo enotna merila za dodeljevanje štipendij in se pri tem ne sme dopustiti subjektivizma. Podatki o štipendijah in štipendistih morajo postati javni.

Znanstvene ustanove v Ljubljani naj vsklajujejo svojo dejavnost in se povezujejo z delovnimi organizacijami, da se bodo v večji meri uporabljali znanstveni dosežki v praksi.

V zdravstvu in pristojnih strokovnih, predstavniki, izvršilnih in samoupravnih organih morajo komunisti zagotoviti, da se bodo enotno reševala sistemska in finančna vprašanja, kakor tudi drugi problemi materialnega značaja, da bodo v posameznih delovnih organizacijah sprejemali ustrezne ukrepe za racionalizacijo, boljše organizacijo dela in racionalno porabo sredstev ter ustrezno kadrovska politika v korist nadaljnega razvoja zdravstvene dejavnosti.

9. Komunisti v občinskih skupščinah, mestnem svetu in drugih samoupravnih organih družbeno političnih skupnosti v mestu se morajo zavzeti, da se bodo ti organi nemudoma lotili analize slabosti

sistemske, organizacijske in kadrovske narave.

Čimprej je potrebno zaključiti razprave o ureditvi celotnega komunalnega sistema in ustreznih strokovnih služb v Ljubljani ter najti racionalne rešitve.

Uveljaviti je potrebno prakso menjanja vodilnih uslužbencev v Ljubljani na tistih delovnih mestih, ki lahko navajajo na morebitne zlorabe, samovoljo ali morda celo pristransko odločanje.

Zagotoviti je treba humane odnose med oblastnimi in upravnimi organi ter občani in hitreje reševati njihove zahteve. Komunisti morajo biti nosilci ustvarjanja novih odnosov, pri katerih bo poudarjena vloga oblasti kot družbene službe, ki deluje v korist občanov, ne pa njen oblastniški značaj.

Za učinkovitejše reševanje kadrovskega zadeva je potrebno takoj formirati pri mestnem svetu kadrovske službe, določiti njen obseg in pristojnosti ter začeti z izdelavo dolgoročnega kadrovskega programa.

Predstavniki in upravni organi morajo izoblikovati nov učinkovit davčni sistem, da bodo občani enakopravno nosili bremena in obveze pri uresničevanju reforme. V Ljubljani je treba formirati enotno, učinkovito davčno službo z ustreznimi kadri, ki bodo sposobni kontrolirati, ali se obveznosti občanov in delovnih ter drugih organizacij dosledno izpolnjujejo.

Sprejemanje in izvajanje proračunov kakor tudi razporejanje različnih družbenih skladov (npr. skupne rezerve gospodarskih organizacij itd.) mora biti javno.

Mestna konferenca Zveze komunistov se zavzema, da se čimprej pripravi in sprejme program družbeno ekonomskega razvoja Ljubljane.

II.

Mestna konferenca zadolžuje organe konference (komite in komisije), da se začrtana aktivnost uresničuje. Zato naj komite skupaj z organizacijami ZK in organi ZK v četrtih akcijsko usmerja dejavnost komunistov.

Akcijske načrte so dolžne sprejeti vse organizacije ZK v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih in četrtne konference ZK. O izvajanju poročajo komiteju mestne konference, le-ta pa mestni konferenci.

Te naloge morajo izvajati vsi družbeno politični dejavniki v Ljubljani. Komunisti morajo biti bolj kot doslej aktivni v sindikatih in v socialistični zvezi delovnega ljudstva. Zato naj organizacije ZK o tem razpravljajo.

Potrebno je zamenjati v vodstvenih organih na vseh ravneh vse tiste, ki niso sposobni ali voljni izvajati tega programa.

V organizacijo ZK je treba v večji meri sprejemati nove, predvsem mlade ljudi.

Komite mestne konference naj se ustrezno organizira, ustanovi pri sebi analitične skupine, z njihovo pomočjo prouči, zbere in nato posreduje centralnemu komiteju ZKS in centralnemu komiteju ZKJ mnenja in zahteve komunistov ter drugih družbenih dejavnikov za spremembe v sistemskih vprašanjih in za sistemsko reševanje preostalih gospodarskih in političnih problemov.

Iz vrst članov mestne konference naj formira skupino, ki se bo sistematično ukvarjala s konkretnimi primeri deformacij v družbi in pomagala organizacijam in vodstvom ZK pri zavzemanju političnih stališč in izvajanju ukrepov za njihovo hitro in učinkovito odpravljanje.

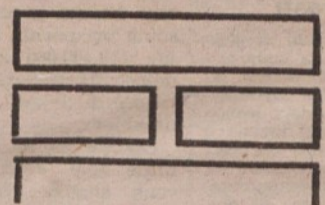
Komite mestne konference mora poskrbeti za vse potrebne ukrepe, da bo sprejeti akcijski program v celoti uresničen.

Razgovor s poslanci

Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Bežigrad je organizirala razgovor s poslanci republiške skupščine, izvoljenimi v naši občini. Povabili so odbornike zbora delovnih skupnosti občinske skupščine in predstavnike gospodarskih organizacij. Razpravljali so o družbeno-političnih izhodiščih za oblikovanje dohodkov in kritja potreb splošne porabe v SR Sloveniji za leto 1969, ki jih je sestavil republiški izvršni svet.

V Sloveniji bomo potrebovali prihodnje leto 36 milijard st. dinarjev več kot letos, da bi uredili nekaj najbolj perečih zadev, v prvi vrsti šolstvo (dobilo naj bi 33 odst. več denarja kot letos) ter invalidsko in pokojninsko zavarovanje (18 odst. več). Da bi pokrili te potrebe, bo povečano obdavčenje dohodkov občanov ter nekaterih oblik potrošnje (prometni davek). Stališče, ki so ga zavzeli v republiški skupščini je, da novi ukrepi ne smejo prizadeti gospodarstva — ne posredno in ne neposredno.

GRAMEX

Specializirano trgovsko podjetje
z gradbenim materialom
Ljubljana, Kurilniška 10

Kupuje in prodaja vse vrste gradbenega materiala v svojih poslovalnicah:

- LJUBLJANA, Kurilniška 10, telefon 310-140, 312-851
- LAVRICA, telefon 23-331
- VRHNIKA, telefon 70-167

Graditelji, obiščite nas!

Priporočamo se!

Premalo kontrole

Pogovor z načelnikom Uprave javne varnosti v Ljubljani
Janezom Vinklerjem o obrtniških zadevah

Ob »feri Boc«ki je v javnosti daleč prerastla pomembnost, ki jo zasluži, prenekatere smatrajo, da se začne hajka proti obrtnikom nasploh. Takšna in podobna ugihanja povzročajo najnovejši predlogi v zvezi s privatno obrtjo, še bolj pa konkretni ukrepi proti posameznim obrtnikom, ki zaslužijo daleč več, kot prijavljajo davčnim upravam. Za pogovor na to temo smo zato zaprosili nekdanjega predsednika bežigradske občinske sku-

pščine in današnjega načelnika Uprave javne varnosti v Ljubljani Janeza Vinklerja. V nevezanem pogovoru je med drugim menil:

Pri pregledovanju poslovanja nekaterih privatnih obrtnikov še zdaleč ne gre za hajko proti njim, temveč zgolj in samo za izvrševanje zakonitih predpisov, ki zelo jasno določajo, kaj kdo sme in česa ne. V zadnjem času so na primer pregledali tristo privatnih tovarnjakov. In pri vsakem so nekaj našli.

Takšno stanje je po njegovem mnenju samo posledica dokaj malomarnega odnosa ljudi v upravi, ki bi bili dolžni, da jih nadzorujejo, zakaj poseben zakon o prevozništvu je zelo jasen. Večina lastnikov tovarnih avtomobilov je namreč že zdavnaj prekoračila pooblastila, ki jih dopušča zakon. Težav okrog zakona torej ni — so pa pri kontrolnih službah.

Kar zadeva druge panoge obrti, je dobro znano, da smo jo pospeševali z vsemi

močmi. Zdaj se je razcvetela in razvila močnejše, kot nam je bilo resnično potrebno. Celotno več: zrasla nam je čez glavo.

S tem nikakor ne smemo in ne moremo trditi, da je bila liberalna politika do odpiranja zasebne obrti napadna. Uslužnostne obrti smo nujno potrebovali in jih še potrebujemo, da zapolnijo vrzeli, ki jih družbena podjetja ne zmorejo. Drugo pa je vprašanje, zakaj se vzporedno z razvojem zasebne obrti niso razvijale tudi kontrolne službe. Ko smo prižgali zeleno luč za privatnike, nismo znali preceniti njihov neslušten razmah. V resnici so nas presenetili. Prav je, da smo prižgali zeleno luč za obrtnike, ni pa prav, da jih istočasno nismo nadzorovali — v skladu z zakonom.

Dohodek od obrtniške dejavnosti je bil za občinski proračun kaj malenkostna postavka, zato jim nismo posvečali posebne pozornosti. Občinska uprava niti ni imela zares sposobnih ljudi, ki bi dejansko lahko nadzorovali in lovili korak z razmahom privatne obrti. Menim, da danes, ko ugotavljamo tako grobe utaje davkov, prekrske itd., ni prav, da zvalimo vso krivdo na upravne službe. Zakaj te službe še danes niso tako razvite, da bi zares učinkovito in seveda v skladu z zakonom opravljale svoje delo.

Nekateri me sprašujejo, je dejal Janez Vinkler, zakaj kot predsednik občinske skupščine nisem napravil potrebnih korakov, da bi zavrl utajo davkov. Saj to niti ni bilo mogoče. Nobena občinska uprava ni imela pravih strokovnjakov, ki bi bili temu poslu kos. Kdo je bil oziroma je sposoben nadzorovati neprijavljene delavce, različne honorarce itd.?

Norma pet ljudi, redno zaposlenih in prijavljenih, danes ne more biti več merilo. Obrtnik s sodobno mehanizacijo, in to en sam, danes ustvarja veliko več kot njegov sosed brez mehanizacije in s petimi ali celo več ljudmi. Kriteriji se torej spreminjajo.

Boc je samo eden med mnogimi, ki so te slabosti dobrega izkoristili. Še zdaleč ni izjema, ki bi zaslužila večjo pozornost. Lahko nam služi le kot primer, ki nam potrjuje, da je srajni čas, da določene službe v občinski upravi organiziramo tako, da bodo zares učinkovite. Ob dobrih inšpekcijskih službah se nam podobnih nepravilnosti ni treba več bati.

Boc je primer, ki je za nas zaključen. Še zdaleč ni edini. Novi Boci bodo vsak čas odkriti.

Še zdaleč ne bi želel, da bi si kdorkoli tolmačil naše raziskovanje kot lov na obrtnike ali celo na odkrivanje slabosti občinske uprave, temveč le kot del našega vsakdanjega dela. Gre zgolj za odkrivanje nepravilnosti, za zaščito zakonitosti — pa nič več.

Predobro se namreč zavedamo, da z odkritjem enega samega, ki je prišel hudo navzkriž z zakonom, pa čeprav se bo moral zagovarjati pred sodiščem, problema nepravilnega bogatstva s tem dejanjem ne nismo rešili. Odpravljati moramo vzroke, ne pa posledice. Ob vsaki večji akciji sodelujemo z ustreznimi službami občinskih uprav — ne da bi kontrolirali njihovo delo, temveč da bi jim pomagali in skupaj odpravljali grobe kršitve, ki se pojavljajo med zasebnimi obrtniki.

Ugotovitve in materiale o teh problemih in vprašanjih smo že in jih bomo v bodoče posredovali občinskim skupščinam, je končal Janez Vinkler.

N. LAPAJNE

Mladina in brezposelnost

Brez šol ni kruha

Ze nekaj časa je brezposelnost na dnevnem redu naših vsakodnevnih razgovorov; včasih kot priljubljena »kosti za glodanje«, včasih pa kot resen pojav, ki straši med delovnimi ljudmi.

In kako stvari pravzaprav stoji? Ali je naš človek res skozi prisilno brezdelje eksistenčno ogrožen? Ali je res, da imamo le navidezno brezposelnost, saj se na številne razpise prostih delovnih mest javljajo le redki ali pa preprosto nihče? Ali je res, da številna delovna mesta čakajo na strokovnjake, ki se nočejo zaposliti?

Resnica ima pač dve plati. Na območju petih ljubljanskih občin je bilo septembra letos skupno 1967 brezposelnih. Drugi podatki nam kažejo, da se je v tem mesecu na novo prijavilo 555 brezposelnih delavcev, odjavilo se jih je zaradi nastopa delovnega razmerja 408, iz drugih razlogov pa 270. Torej številke niso tako zelo neugodne, da bi bil utemeljen nek poseben strah. (Casopis »Delo« je sicer 9. oktobra na 6. strani v naslovu članka pomotoma navedel, da je v Ljubljani kar 5.000 brezposelnih. Čeprav navaja kot vir podatkov Zavod za zaposlovanje delavcev, članekar ni navedel meseca, za katerega naj bi ti podatki veljali. S tem je po nepotrebnem vzbudil med delovnimi ljudmi pretirano zaskrbljenost.)

Če torej ugotavljamo, da ni nobenega posebnega povoda za resno zaskrbljenost, pa to ne pomeni, da smemo biti do brezposelnosti brezbržni. Kar v splošnem gospodarskem življenju ne pomeni posebne nevarnosti, pomeni lahko velike težave v življenju prizadetih delovnih ljudi, ki jih žal premalo vidimo ob sicer splošnem ugotavljanju, da tega ali onega kadra primanjkuje.

Tako je tudi z mladino. Več kot polovica brezposelnih (1.065) je bila meseca septembra mlajša od 26 let. Po drugem prerezu ugotovimo, da je bila več kot polovica brezposelnih ženskega spola (1.143). To se pravi, da je z brezposelnostjo najbolj prizadeta ženska mladina.

Poglejmo si natančneje še podatke o brezposelnosti mladini pod 18. leti starosti. Septembra je 357 takšnih iskalo zaposlitev. To je zelo visok odstotek glede na celotni stalež brezposelnih (18 %). Pri analizi spet ugotovimo, da je med njimi več deklet kot fantov (205 : 152) in da jih med fanti kar 122 ni dokončalo osnovne šole, med dekleti pa 99. Čeprav so dekleta bolj pridna, imajo manj upanja za zaposlitev.

Marsikomu izmed teh mladih ljudi bi zavod preskrbel zaposlitev, če bi bil prizadeti v redu dokončal svoje osnovno šolanje. To spoznanje prodira tudi med mladince, saj krepko čutijo posledice svoje mladostne lahkomišelnosti. Kar približno 60 se jih je vpisalo v večerno šolo, kjer nameravajo z resnejšim učenjem nadoknaditi zamujeno in si odprti pot v življenje.

Prav bi bilo, če bi tudi v delovnih organizacijah zmagalo stališče, da je pomembno zaposlovati prav mlade ljudi, katerim moramo priznati, da so največ zaradi lastne lahkomišelnosti, dostikrat pa zaradi premajhne pozornosti staršev, zaostali še na začetku življenjske tekmice. Posebej moramo poudariti, da med njimi ni nobenih huliganov, kot bi človek morda nehoti pričakoval, pač pa so to presenetljivo kulturni, dostojni ter distri mladinci, ki jim pač že vsop v življenje ni bil postlan z rožicami. Zaradi tega z vso upravičenostjo pričakujemo povečano skrb vseh tistih, ki sodelujejo pri politiki zaposlovanja. To so predvsem delovne organizacije.

Na zmanjšanje števila brezposelnih mladincev lahko sicer vplivamo še po drugih poteh. Po svoje tudi delovne organizacije niso dolžne popravljati posledice premajhne skrbi za izšolanje mladine. Tudi mladina sama, predvsem pa starši, bi morali upoštevati še vedno veljavno reklo: Kolikor znaš, toliko veljaš, ki se vsak dan potrjuje v uspehih zavoda pri zaposlovanju. Mnogo lažje je zaposliti nekoga, ki nekaj zna in ve, kot pa nekoga, ki mu je bilo učenje in pridobivanje znanja deveta skrb. Navidez je čudno slišati, res pa je, da nam pri moških poklicih primanjkuje strojnih ključavničarjev, rezkalcev, strugarjev, skoblarjev, brusilcev, vrtalcev, kalilcev, vodovodnih instalaterjev, instalaterjev centralne kurjave, kleparjev itd. Se tn še bi lahko naštevali poklice, za katere vsak dan iščejo delavce, kandidatov za delo pa ni.

Našim mladim preostane le, da se z voljo oprijejo učenja in spet učenja, staršem pa, da v resnici skrbijo za dober učni uspeh svojih otrok in v zavodu za zaposlovanje ne bomo več poznali vrste čakajočih mladincev.

Tega bomo vsi veselili

CIRIL ULČAR

Pravi podjetniki

Nekateri obrtniki konkurirajo podjetjem celo pri investicijskih delih — Kje so meje?

Kampanja proti neupravičenemu bogatstvu, ki v veliki meri zadeva prav privatne obrtnike (še zdaleč pa ne samo njih, kar moramo posebej poudariti), se še zmeraj razrašča. Po eni strani je sicer dobro, da s prstom pokazemo na vse tiste, ki so si tako ali drugače v kratkem času prigrisopodarili milijone, si pozidali hiše in vikende ter si vsestransko zgradili svoj privatni socializem, po drugi pa lahko zaidemo tudi na stranpot. Zakaj?

Privatna iniciativa je potrebna in koristna. Ko zdaj s prstom kažemo na privatnike, ki jim gre posej, bolj v klasje, kot je kdorkoli pričakoval — še najmanj pa sami — moramo hkrati vedeti, da prav privatna obrt v veliki meri še zmeraj zapolnjuje vrzel pri uslugah, ki jih podjetja v družbeni lasti niso zmogla in jih še zmeraj ne zmorejo pokriti. Če torej ne zmorejo pokriti, da mu delo opravi. Ugodna tla za razmah obrti so povzročila, da so na primer štirje družinski člani vsak sam zase nosilci obrtnega dovoljenja. Ker vsak izmed njih po zakonu lahko potegne še pet ljudi — imamo pred seboj pravico podjetje. (Pa čeprav odmislimo najrazličnejše honorarne kombinacije

V takšnih in podobnih kombinacijah nastopajo danes teracerji, instalaterji, fasaderji, steklarji, mizarji, ključavničarji, vodovodarji, električarji, stavbni mizarji, tesarji itd. itd.) Nihče izmed njih, ki so kakorkoli okusili

večjih investicijskih del. Danes ni nobena redkost več, da privatnik prevzame deset ali celo več milijonsko delo. In to kljub temu, da ima lahko zaposlenih največ pet delavcev. Majhna režija mu omogoča, da je skoraj pri sebi ponudbi močno konkurenčen družbenemu podjetju. Zato se čestokrat dogaja, da celo velika družbena podjetja najamejo privatnika (pleskarja, instalaterja itd.), da jim ceneje opravi določen posel, kot bi ga samo. Profit enega in drugega je brez dvoma na dlani. Ob današnjih pogojih poslovanja torej družbeno podjetje nikakor ni kos privatniku oziroma na trgu ne nastopata vsaj kot enakovredna partnerja.

Nehote se nam vsiljuje tudi vprašanje, kakšne kvalifikacijske sposobnosti ima nosilec obrtnega dovoljenja, ki danes sega po velikih investicijskih delih. Kako in ko ga vse lahko zaposli, da mu delo opravi. Ugodna tla za razmah obrti so povzročila, da so na primer štirje družinski člani vsak sam zase nosilci obrtnega dovoljenja. Ker vsak izmed njih po zakonu lahko potegne še pet ljudi — imamo pred seboj pravico podjetje. (Pa čeprav odmislimo najrazličnejše honorarne kombinacije

V takšnih in podobnih kombinacijah nastopajo danes teracerji, instalaterji, fasaderji, steklarji, mizarji, ključavničarji, vodovodarji, električarji, stavbni mizarji, tesarji itd. itd.) Nihče izmed njih, ki so kakorkoli okusili

»velik kšeft«, se noče več ukvarjati z drobnimi popravili — z uslugami. Prav zaradi pomanjkanja uslug, ki jih družbena podjetja niso mogla zagotoviti, pa se je privatna obrt tudi lahko tako razmahnila. Privatniki so torej ubrali stranpot, ki je po eni strani bolj donosna za njih, za družbo pa postaja vse bolj škodljiva.

Obseg dela privatnih obrtnikov je potemtakem treba postaviti v določen okvir in ga jasno in točno začrtati: do tu in pika. Za to pa so nam nujno potrebne učinkovite inšpekcijske službe in ne nazadnje tudi poslovna morala — ne pa samo profitarstvo. (Sodelovanje privatnik — državno podjetje). Kakor hitro bo imel privatni obrtnik enake obveznosti nasproti družbi, kot jih ima na primer njegov poslovni partner pod družbeno firmo, se bodo stvari zasukale bistveno drugače. V ta namen bo vsakakor potrebno temeljito pretehtati obstoječe predpise, ki tako ali drugače obravnavajo zakonito opravljanje zasebne obrti. Dokler bo namreč družbeno podjetje v podrejenem položaju nasproti privatniku, bomo prisiljeni govoriti in ugotavljati, najraznovrstnejše utaje davkov, donosne špekulacije, pojave korupcije — skratka množico primerov neupravičenega bogatstva na račun družbe.

S kakšno pravico je na primer babica lahko nosilec obrtnega dovoljenja tiskarske stroke, če pa se na tiskarstvo spozna toliko kot zajec na boben? Obrtna dovoljenja in mojstrska spričevala so njega dni potegnili za seboj resnično znanje in strokovno preverjeno kvalifikacijo.

Obstoječi predpisi so v tej smeri zelo liberalni. Zdi se, da je napočil čas, ko jih bo treba temeljito pregledati. Naj kovač kuje in tesar teše. Čevlje naj dela tovarna, popravila naj jih pa čevlar. Če bosta oba šivala samo nove čevlje, še dolgo časa ne bo nikogar, ki bi jih bil privržen zakrpati — pa čeprav za vsako ceno. Ob tem jemljemo v misel instalaterja, ki ga še zmeraj lahko z lučjo iščete, da vam bo prišel zamenjati tesnilko pri vodovodni pipi, električarja, ki bi popravil stikala ali napeljal v stanovanje trifazni tok itd. Oba namreč raje prevzemata velika dela na novih stavbah, ki vržejo denar — zavrata pa drobnarije, ki ji ne moreta »zasolitik«. Takšnih obrtnikov prav gotovo ne potrebujemo. V tej smeri je torej bodočnost privatne obrti, ki naj bi se razvijala tako, da bi bila potrošniku koristna, ne pa da predstavlja nelojalno konkurenco socialistični družbeni proizvodnji.

NL

Lahko jih kupite več,
to mleko ostane sveže
2 MESECA

LJUBLJANSKE MLEKARNE

OKTOBER 68

ELEKTRO LJUBLJANA

enota Ljubljana okolica
Parmova 33, telefon 313-766

Enotna izhodišča — korak naprej

Razgovor s predsednikom ljubljanske Temeljne izobraževalne skupnosti Tonetom Florjančičem

Začelo se je drugo šolsko leto odkar je financiranje šolstva in otroškega varstva pri nas urejeno po novem. Poprej so denar odmerjale občinske skupščine, z lani sprejetim zakonom pa so določeni stalni viri. Denar se zbira pri Temeljni izobraževalni skupnosti, ki skrbi za enotno urejanje šolstva v Ljubljani.

Najpomembnejši vir za financiranje šolstva je prispevek iz osebnega dohodka zaposlenih v gospodarstvu (2,7%). Za Bežigradom znaša ta prispevek 11.307.150 din (1,1 milijarde st. dinarjev), drugi prispevki pa vsega še 276.950 din. Skupaj gre za šolstvo in otroško varstvo iz Bežigrada 11.584.000 din (milijarda 158 milijonov st. din).

Denarja je bilo premalo in Temeljna izobraževalna skupnost je spomladi letos zahtevala dodatna sredstva; Bežigrad je iz rezerve občinskega proračuna prispeval še 117 milijonov st. dinarjev.

Temeljna izobraževalna skupnost se je takrat znašla v križnem ognju: med občinsko skupščino na eni strani, ki seveda ni bila vesela dodatnega prispevka, in prosvetnimi delavci na drugi strani, ki (upravičeno) niso zadovoljni s plačili.

Predsednik ljubljanske Temeljne izobraževalne skupnosti Tone Florjančič je na zborovanju bežigradskih prosvetnih delavcev pojasnil, da Temeljna izobraževalna skupnost lahko razdeli le toliko denarja, kolikor ji ga odmerijo drugi.

Predstavniki Temeljne izobraževalne skupnosti so na sejah vseh ljubljanskih občinskih skupščin pojasnili, kako je z dodatnim prispevkom; le za Bežigrad jih niso povabili in tako je marsikaj ostalo nedorečenega. Med drugim tudi ni bilo mogoče popraviti (verjetno) »tiskovne« napake v gradivu za sejo, kjer je bilo rečeno, da je Temeljna izobraževalna skupnost letos povečala znesek Zavodu za prosvetno pedagoško službo kar za 111%. V resnici znaša povečanje 7,3%.

Ce ne omenimo zakonov, s katerimi neka narodna skupnost ali država odmeri, kolikšen delež pripada šolstvu, potem nam glede finančnega položaja šolstva in otroškega varstva pri nas ostane trikotnik: občinska skupščina — temeljna izobraževalna skupnost — šole. Tokrat smo načeli drugi člen — Temeljno izobraževalno skupnost. Odgovoril nam je predsednik Tone Florjančič:

1. junija smo sprejeli razdelilnik sredstev za financiranje vzgoje in izobraževanja na območju Temeljne izobraževalne skupnosti Ljubljana, po katerem zavodi dobivajo denar za svoje delo. To je bistven premik naprej, saj vso Ljubljano enotno obravnavamo. Ta premik je bil tudi najtežji, saj so se šole v nekaterih občinah, kjer so že doslej več dajali za šolstvo, nekoliko slabše odrezale. Prihodnje leto torej ne bo več razprav o izravnavanju med ljubljanskimi občinami oziroma vzgojno izobraževalnimi zavodi.

Z enotnimi izhodišči smo zagotovili naslednje plače prosvetnih delavcev na osnovnih šolah za njihovo 22-urno učno obveznost na teden: za tiste s srednjo izobrazbo 880 dinarjev na mesec z višjo

izobrazbo 1026 dinarjev in z visoko izobrazbo 1172 din na mesec. Na to osnovo je še 2 odstotka dodatka za delovne izkušnje, 1,5 odstotka za kvaliteto in 25 odstotkov za dopolnilno izobraževanje. Osnova za prosvetne delavce na srednjih šolah je za 5 odstotkov višja. Šole, ki delajo v težjih delovnih pogojih (višinske in oddaljene) dobijo še od 6 do 8 odstotkov več denarja.

V celoti so vzgojno izobraževalni zavodi letos dobili za 16,7 več denarja kot lani ali podrobneje: strokovne šole 26 odstotkov več, domovi 16,7 odstotkov, osnovne šole 29,6 odstotkov, gimnazije 5,8 odstotkov in vzgojno-varstvene ustanove 21 odstotkov več. Nobena šola ne dobi manj denarja kot lani, vendar pa sorajšo izravnave med šola-

mi povečanje ni povsod enako. Prav to je jabolko spora, zlasti še v občinah, kjer so imeli doslej relativno dobro urejeno financiranje šolstva.

Po majski situaciji v šolstvu smo sprožili široko akcijo za dodatna sredstva. Vse občine so se odzvale in prispevale svoje deleže (Bežigrad 117 milijonov st. dinarjev). Če teh dodatnih sredstev ne bi dobili, ne bi mogli povečati zneske šolam za 16,7 odstotkov in tudi ne bi mogli razdeliti denarja po razdelilniku, ki smo ga sprejeli. To kaže, da se v Ljubljani vsi činitelji prizadevajo, da bi uredili položaj šolstva, med njimi tudi Temeljna izobraževalna skupnost in torej ne drži očitke, da ni nobenega, ki bi skrbel za šolstvo oziroma za enotno obravnavanje financiranja vzgoje in izobraževanja v Ljubljani.

Ali so šole ves denar tudi dobile?

Šole so dobile denar po novih merilih od 1. julija naprej. Trenutno še nismo mogli povrniti razlike, izračunane po novem za nazaj, za obdobje od 1. januarja do 1. julija. Denar ne priteka po načrtu, zaostanka je približno za 500 milijonov st. dinarjev, ker tudi realizacija dohodkov, ki so jih predvideli v občinskih proračunih v Ljubljani, zaostaja za približno 8 odstotkov. Šole bodo ta denar dobile, če ne prej pa januarja prihodnjega leta.

Šole smo tudi opozorili, da racionalno poslujejo, ker negativnih plačilnih bilanc ne bomo priznali. Šole morajo gospodariti v okviru danih sredstev.

Večji problem so strokovne šole, kjer ne dajemo akontacij po novih merilih. Ker te šole še nimajo potrjenih predmetnikov, smo izplačevanje sredstev po razdelilniku doslej zadrževali. Stvari pa se bistrijo in strokovne šole bodo dobile denar kot jim po razdelilniku pripada.

Bojimo se, kaj bo v primeru, če dohodki občinskih skupščin ne bodo v celoti realizirani. Podatki kažejo, da prispevki iz osebnega dohodka zaposlenih v gospodarstvu niso tolikšni, kot so občinske skupščine predvidele.

TONE FLORJANČIČ

Prav ta vir pa je za Temeljno izobraževalno skupnost najvažnejši.

S čim se še ukvarja temeljna izobraževalna skupnost?

Pripravljamo dejanska merila za nagrajevanje prosvetnih delavcev na osnovi ovrednotenega učiteljevega dela. Za izhodišče naj bi bile naslednje plače: 1100 dinarjev za prosvetne delavce s srednjo izobrazbo, 1320 din za višjo izobrazbo in 1620 za visoko izobrazbo. Skušali bomo upoštevati bistvene pripombe prosvetnih kolektivov v junijskih razpravah, ki jih spričo objektivnih težav letos nismo mogli uveljaviti. Še ta mesec pa se mora dokončno

rešiti vprašanje financiranja srednjega šolstva, kjer je položaj še vedno nejasen: gre za to, ali bo financiranje srednjega šolstva prevzela Republiška izobraževalna skupnost ali pa bo ostalo vse pri starem.

Kaj pa program za daljše obdobje?

Temeljna izobraževalna skupnost je izdelala 5-letni program za razvoj otroškega varstva in osnovnega šolstva (do 1973. leta) v Ljubljani. Opozorili smo že občinske skupščine, pristojne politične organe v Ljubljani ter poslance, na problem financiranja šolstva in varstva v prihodnjem letu, z namenom, da bi pravočasno zbrali dodatna sredstva, če hočemo zagotoviti financiranje po novih merilih. Temeljna izobraževalna skupnost Ljubljana in zavodi naj bi že v začetku leta sprejeli finančne načrte, ne pa sredi leta, kot je bilo to letos. Zato bomo tudi merila za prihodnje leto sprejeli že zdaj.

In racionalizacija šolstva?

Verjetno ne potrebujemo 5 institucij za urejanje šolstva v Sloveniji. Med njimi je tudi premalo koordinacije. Če bomo hoteli učinkovito in kvalitetno reševati problematiko šolstva v Ljub-

ljani, bo treba več načrtnosti tudi v republiki.

Temeljno izobraževalno skupnost, na primer, niso obveščali o akcijah in postopkih, ki so jih sprožile razne institucije, odrazijo pa se v financiranju. Temeljno izobraževalno skupnost ni nihče obvestil, da bo 5 ljubljanskih šol prešlo na 5 dnevni pouk. Niso izračunali finančnih posledic in temelje izobraževalne skupnosti se tako znajdejo pred nepredvidenimi težavami.

K racionalizaciji v srednjem šolstvu sodi združitev treh zdravstvenih šol v Ljubljani, razmišljamo o integraciji Ekonomske srednje šole in Centra za vzgojo pisarniških kadrov. Lotevamo se enotne ureditve domov v Ljubljani, v teku je izdelava sistematizacije posebnih služb na vseh osnovnih šolah. Na eni prvih sej skupščine Temeljne izobraževalne skupnosti bomo razpravljali tudi o samoupravljanju na šolah.

V zvezi z racionalizacijo smo občinskim skupščinam tudi predlagali, da prekličejo odloke o šolskih okoliših. V teh smo videli oviro za hitrejšo uresničitev naših predlogov. Sodi mo, da bo z »odpravo« občinskih meja racionalizacija šolstva v Ljubljani še hitreje napredovala.

Za boljši učni uspeh

Občinski komite Zveze mladine je organiziral tekmovanje med osnovnimi šolami

Občinski komite Zveze mladine Bežigrad je že lani začel akcijo za izboljšanje uspeha v zadnjem razredu osemletk. Ta sicer hvaljevredna pobuda, pa se je lani začela prepozno, da bi lahko dosegla popoln uspeh. Zato se je vodstvo občinske organizacije ZMS odločilo, da bo letos tekmovanje izpeljalo korenito, kar pa seveda pomeni, da se bo začelo že s prvim mesecem pouka.

Pred dnevi je komite sklical sestanek, na katerega je povabil zastopnike vseh petih popolnih osemletk v občini. Kaže pa, da sta bila tako datum kot ura nesrečno

izbrana, saj je ob napovedani uri prišel le ravnatelj osnovne šole »Danile Kumara«.

Čeprav je bil učni uspeh osmih razredov naše občine lansko leto med najboljšimi v Ljubljani, bi ga lahko še mnogo izboljšali. To pričajo tudi odstotki, ki so jih posamezne osemletke dosegle lani (brez popravilnih izpitov): D. Kumara 90,7, V. Kralj 98,1, M. Jarc 84,2, M. Pečar 82,5, B. Kidrič 71,7 kar pomeni v povprečju 84,4 odstotka.

Tekmovanje bo razdeljeno na dva dela. V prvem se bodo učenci pomerili za naslov najboljšega razreda v občini v učnem uspehu, disciplini in drugih dejavnostih. V drugem delu pa bodo tekmovali za največje izboljšanje učnega uspeha v razdobju med prvo in tretjo konferenco. Tekmovanje je razdeljeno v dve skupini zato, da bi se ga z enakimi možnostmi udeležili »boljši« in »slabši« razredi.

Ocenjevanje za najboljši razred v občini bodo zaključili ob tretji redovalni konferenci. Upoštevati bodo odstotek učnega uspeha, ki ga točk in jih pomnožili za 10. bodo pretvorili v število točk in jih pomnožili z 10. Od tako zbranega števila točk pa bodo odštevali za vsako neopravičeno uro po 3 točke, za vsak vpis v razredno 5 točk in za vsako izrečeno kazen po 10 točk. Drugo dejavnost učencev bo ocenjevala šolska skupina pri občinskem komiteju ZMS na podlagi poročil razrednikov. Upoštevati bo število objavljenih prispevkov v šolskem glasilu iz posameznega razreda, število dijakov, ki redno obiskujejo krožke v okviru šole, ki pa niso vključeni v redni učni program in drugo. Za to dejavnost bodo razredi lahko prejeli do 50 točk.

Za tekmovanje, v katerem bodo ocenjevali največji dvig učnega uspeha med prvo in tretjo konferenco, pa bo odločal naslednji pravilnik: Razlika v uspehu med prvo in tretjo konferenco, izraženo v odstotkih, bodo pretvorili v število točk in jih zmnožili za 10. Tudi pri tem tekmovanju bosta pomembni vloga igrali disciplina in izvenšolske dejavnosti učencev.

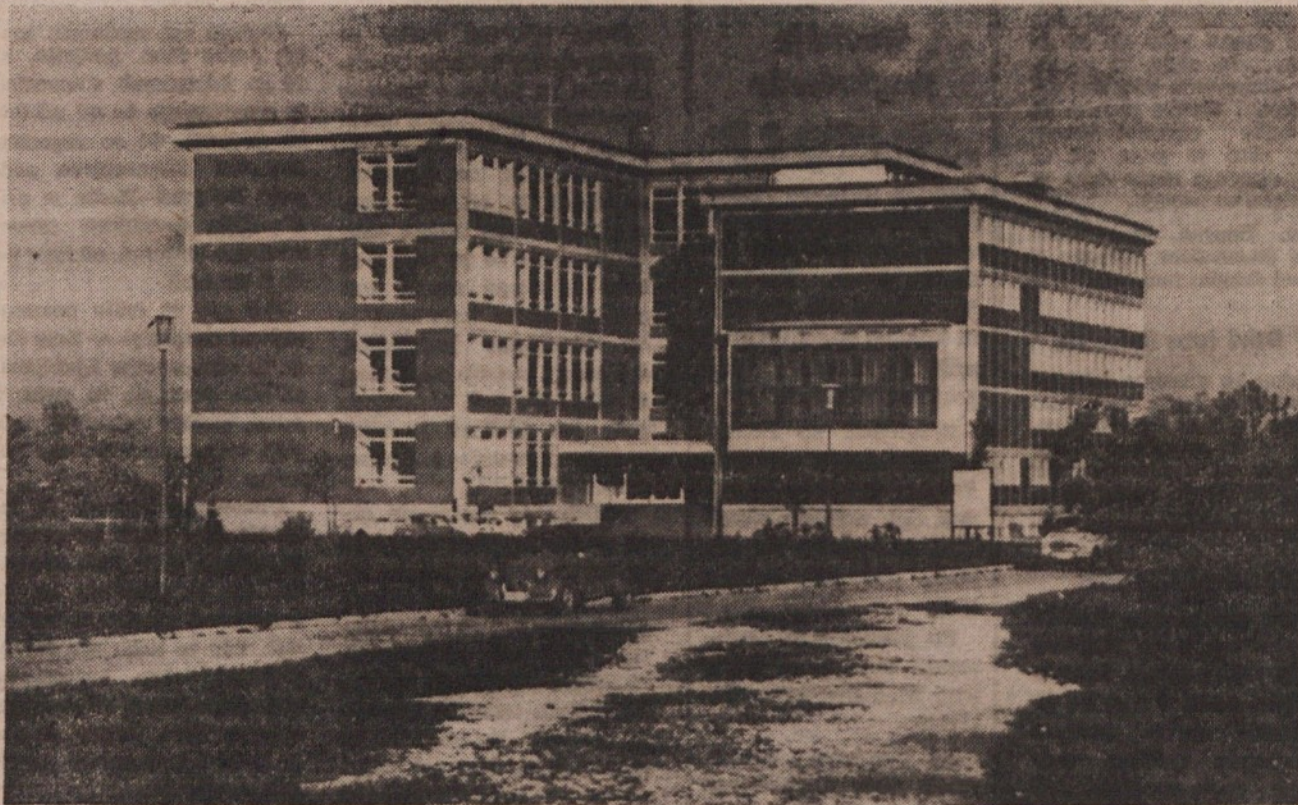
Ob zaključku tekmovanja bodo najboljši prejeli nagrade. Najboljši razred ob koncu tretje redovalne konference in razred, ki bo največ izboljšal učni uspeh med prvo in tretjo konferenco, bo sta prejela po 500 dinarjev. Razred, ki pa bo v tekmovanju za izboljšanje uspeha zasedel drugo mesto, pa bo prejel 300 dinarjev.

Po vsaki konferenci bo občinski komite ZM seznanjal vodstva šol o poteku tekmovanja.

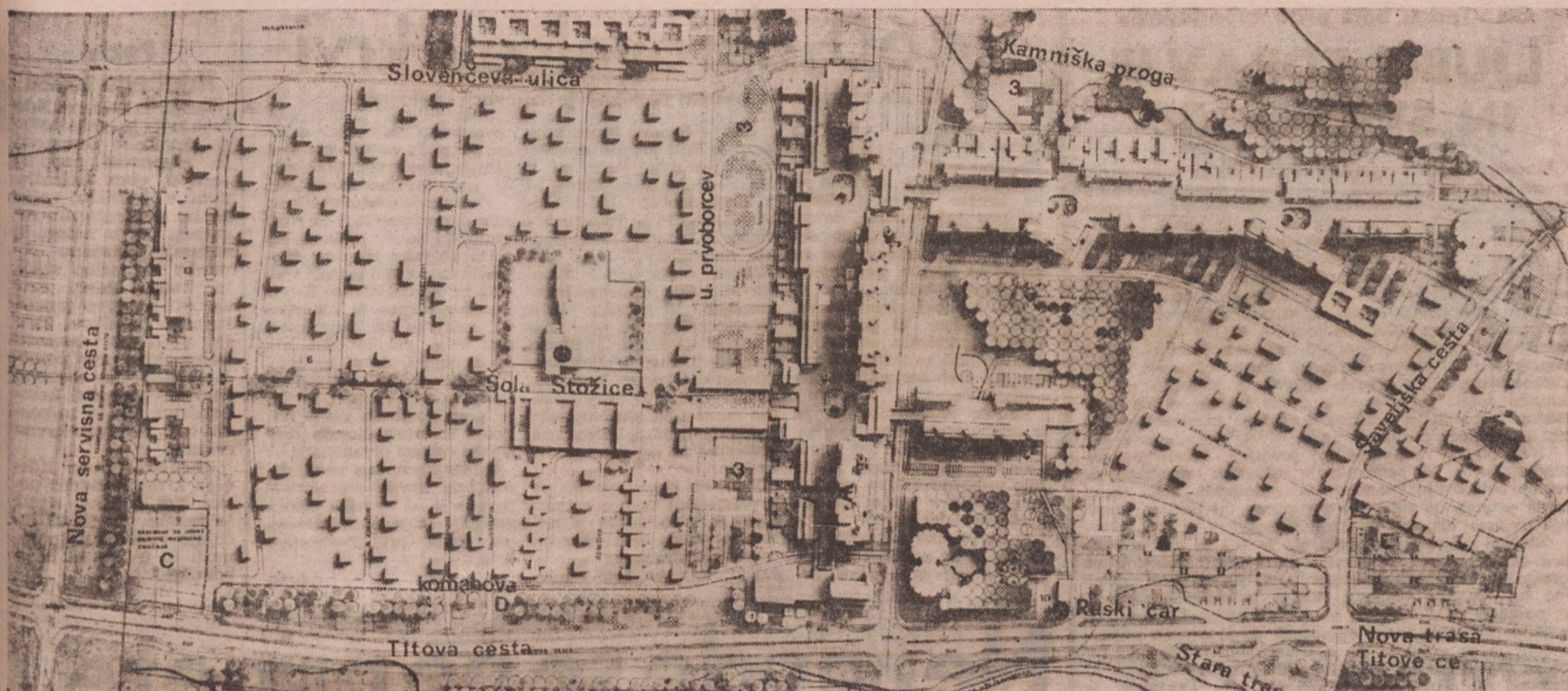
Izgube na šolah

Po poročilu Službe družbenega knjigovodstva sta osnovni šoli »Danile Kumara« in »Mirana Jarca« dosegli v prvem polletju finančno izgubo pri svojem poslovanju. Zneski sicer niso veliki, pa tudi hujših posledic ni pričakovati, so poudarili v razpravi na seji občinske skupščine.

Izguba je nastala zaradi nepokritih osebnih dohodkov. Služba družbenega knjigovodstva ugotavlja, da je denarja zmanjkalo zato, ker je Temeljna izobraževalna skupnost dodeljevala denar šolam še po merilih, ki so veljala za preteklo leto in zato, ker so na šolah povečali plače. Na omenjenih šolah imajo večje povprečne osebne dohodke kot na drugih osnovnih šolah v občini, na šoli »Mirana Jarca« pa so se povečali tudi poslovni stroški.

SE ENA SREDNJA ŠOLA ZA BEŽIGRADOM — Z novim šolskim letom se je za Bežigrad preselila Gradbena tehniška šola. Novo poslopje (med Visoko šolo za politične vede in Gradbenim šolskim centrom ob Titovi cesti) so slovesno odprli v začetku septembra. Na šoli je skoraj 700 dijakov.

Soseska velikih razsežnosti

Čez pet let na Ježici 10.000-novih prebivalcev

V Soseski 7 bodo prihodnje leto zaropotali stroji. Začeli bodo graditi prvih 300 stanovanj (v predelu, označenim na skici A — A).

Načrt za Črnuce

Na Črnučah bo čez 30 let živel skoraj 10.000 prebivalcev. Tako predvideva urbanistični načrt mesta Ljubljane za to področje.

Po generalnem planu urbanističnega razvoja Ljubljane so Črnuče del mesta. To bo večja stanovanjska četrt s centrom ob glavni cesti ter industrijsko cono južno od železnice. Področje, ki ga načrt obravnava, meri 260 hektarov.

Naselje bo imele svoj center, ki je že nakazan ob glavni cesti med solo, cerkvijo in zadržnim domom. Tam bodo centralni trgovski lokali, restavracija in hotel, nov kulturni dom s kinom in zdravstveni dom. Stari del vaškega jedra, ki je arhitektonsko in urbanistično zanimiv, bi ohranili in skrbno preuredili; tam bi bili gostinski in obrtno-servisni lokali.

Stanovanjska gradnja bo osredotočena v glavnem v Gmajni. Severneje bi gradili individualne hiše, južneje, bliže centru, pa stolpnice in bloke. Predvidena je tudi regulacija potoka Črnušnice, kar bi dalo naselju še poseben pečat.

Industrijska cona zajema zemljišče južneje od železnice in rezervat za opekarno; za industrijo bo na razpolago 63 hektarov zemljišča.

Mimo obstoječe sole, ki bi jo še razširili, je predvidena še nova osnovna šola v Gmajni. Naselje bo imelo tudi dva vrtca in večji športni park pod solo, med ježo in železnico. Športna igrišča bodo tudi v Gmajni.

Predvidene so nove obvozne ceste, ki bodo naselje razbremenile tranzitnega prometa: na jugu cesta Vižmarje—Šentjakob z novim mostom čez Savo in na vzhodu povezava Kamnik—Šmartinska cesta. Sedanja glavna cesta skozi Črnuče bo s semaforскими križišči priključena na omenjene obvozne ceste. Predvidena je še povezava industrijske cone z novim centrom Črnuč: zgradili naj bi manjši podvoz pod železnico. Gmajna bo imela krožno obvozno cesto, znotraj naselja na bodo le pašniki.

Prihodnje leto bodo pričeli graditi eno najbolj zanimivih stanovanjskih sosesk za Bežigradom in v Ljubljani sploh. Na polju za Ruskim carjem na Ježici bo v prihodnjih petih letih zrastle nova, moderna mestna četrt.

Soseska 7, kakor urbanisti imenujejo ta predel, ne bo zanemljiva samo zato, ker gre za doslej nezazidane, vendar pa v gradbenem pogledu izredno dragocene površine. Novemu naselju, ob severnem vstopu v mesto, skorajda že na savskih bregovih, bodo urbanisti in arhitekti dali svojstven videz.

Po natečaju za urbanistično obdelavo Soseske 7 se je občinska skupščina odločila za projekt z imenom »Tabor«. Predložil ga je Urbanistični inštitut Slovenije, nosilca nalog pa sta bila arh. Vlado Mušič in arh. Marjan Bečan. Projekt »Tabor« je bil, skupaj z drugimi, pred dvema letoma tudi razstavljen v prostorih krajevne skupnosti »Posavje«.

Urbanistični inštitut Slovenije in poslovno združenje za industrijsko gradnjo »IMOS« sta letos ustanovila posebno projektantsko skupino, ki pripravlja uresničitve načrtov.

Leto 1969., I. faza gradnje, 300 stanovanj — je zapisano na mapah.

Soseska 7 zajema področje med Titovo cesto na vzhodu in kamniško železnico na za-

hodu, cesto proti Savljam (ulica Ježica) na severu in projektirano obvozno cesto (za poslopjem krajevne skupnosti »Posavje«) na jugu. Zajema torej tudi naselje »Korejš« in naselje ob cesti proti Savljam (do železnice). To zazidavo načrt ohranja; za rušenje je predvidenih le nekaj hiš. Na nezazidanih površinah, med Ulico prvoborcev in naseljem ob cesti proti Savljam, pa bodo zrasli novi objekti. Nezazidanih površin je približno 50 hektarov ali polovico vse površine Soseske 7.

Področje Soseske 7 je določeno za stanovanjsko gradnjo z vsemi spremljajočimi objekti. Novih stanovanj bo 2.900.

• Značilnosti

Osnovne značilnosti načrta bi lahko opisali takole:

— zgoščena gradnja stanovanjskih poslopij: čeprav je na razpolago približno 50 hektarov prostih površin (kjer ni treba rušiti starih objektov) zgradbe ne bodo raztresene po vsej površini, temveč v glavnem nanizane ob »ulici«. Tako bo ostalo veliko prostora za parke oziroma kar za gozd, ki se bo sam obnavljal.

— ohranitev stare zazidave: naselje »Korejš« in naselje ob cesti proti Savljam je vključeno v novo sosesko.

— mestni značaj nove soseske: novo naselje naj živi

samostojno mestno življenje. Zato bo zraven stanovanj vrsta javnih prostorov, trgovin, gostiln, kavarn, klubskih prostorov itd.

— čim več prostora pešcem: poti avtomobilov in pešcev se bodo čimmanjkrat križale, glavna ulica v naselju je namenjena izključno pešcem. Garaže (po ena na vsako stanovanje) bodo pod zemljo ali v velikih garažnih hišah.

• Ulica

Približno tam, kjer je zdaj Ulica 7. septembra, načrt predvideva tako imenovano »stanovanjsko ulico«, ki bo potekala od Titove ceste do kamniške železnice, druga pa pravokotno na to proti severu.

»Ulica« bo široka 25 do 30 metrov; namenjena bo samo pešcem. Na severni strani jo bodo omejevali visoki, 8 — 16-nadstropni bloki, na južni pa 3-nadstropna poslopja. Ob Titovi cesti, ob vstopu v novo naselje, kjer bo avtobusna postaja, bo manjši center s samopostrežno trgovino, specializiranimi trgovinami, kioski in kino-dvorano. Na koncu ulice, blizu kamniške železnice, je predviden prostor za podoben center. Tam bi bila tudi postaja hitre mestne železnice, če bi kamniška proga v prihodnosti dobila takšen značaj.

Med Ulico prvoborcev in južno stranjo nove ulice bo

70 metrov širok zeleni pas. Tam bodo šolska igrišča in park. S tem bo obstoječa zazidava ločena od nove.

Naselje bo imelo tudi dva otroška vrtca, zmogljivost osnovne šole bi pa povečali z zgraditvijo paviljonskega objekta.

• Titova cesta

Načrt za Sosesko 7 podrobneje ne obravnava Titove ceste na tem področju, ker leta spada v širše mestne okvire. Severno od Ruskega carja je predviden le rezervat za nakupovalni center, namenjen obiskovalcem Ljubljane, ki pridejo v mesto iz štajerske smeri. Tam naj bi bile trgovine in velik parkirni prostor.

Križišče Titove ceste in ceste proti Savljam je pomaknjeno nekoliko proti severu.

• Promet

V novem naselju bodo imele pešci dovolj prostora. »Ulica« bo namenjena izključno njim. Ulice v starem naselju bodo v glavnem enosmerne.

Garaže bodo pod ploščadjo »ulice« in v dveh velikih garažnih hišah, parkirni prostori pa na severni oziroma vzhodni strani »ulice«. S parkirnih prostorov se bo prišlo v garaže, iz garaž pa naravnost do dvigal v stanovanjskih blokih.

Skupščina občine Ljubljana Bežigrad — Svet za urbanizem, komunalne in stanovanjske zadeve, v smislu 11. čl. zakona o urbanističnem planiranju

JAVNO RAZGRINJA

osnutek dopolnitve in spremembe urbanističnega načrta mesta Ljubljane za območje naselja Črnuče.

Razgrnitev bo trajala od 15. 11. 1968 v prostorih skupščine občine Ljubljana Bežigrad, Parmova 41/II. in sicer v ponedeljek, torek, sredo, četrtek in petek od 8.—12. ure in v sredo popoldne od 14.—16. ure.

Polje za Ruskim carjem, kjer bo zrasla nova mestna četrt

Ob »Tednu boja proti tuberkulozi«

LJUBO ZDRAVJE IN STANDARD

Sodobni tempo življenja z vse večjim in brezobzirnim bojem za osebni standard, ni v škodo samo tuberkuloznim prebolevnikom, temveč prav tako pomeni nevarnost obolenja za tuberkulozo pri sicer zdravih ljudeh.

Cezmerno izčrpavanje organizma zaradi neprimerne in prevelike delovne obremenitve ter neredne in dostikrat neprimerne prehrane, povzroči, da postane organizem slej ko prej mnogo manj odporen proti okužbi z bacilom tuberkuloze. Dostikrat uživajo ljudje ob neredni prehrani še razna alkoholna poživila, ki jim dajejo navidezno moč, da lahko vztrajajo pri celodnevem naporu delu. Zato jih seveda še ne smemo ožigosati, da so alkoholomani; kljub drugače solidnemu življenju pa organizem počasi vendarle slabi in ne smemo se čuditi, če dandanes zbolijo za tuberkulozo ljudje, ki sicer živijo v zelo dobrih socialnih razmerah.

Neprimerno varčevanje pri prehrani, četudi je kalorično zadostna, ob pomanjkanju nekaterih organizmu potrebnih beljakovin, vitaminov in rudniških soli, sčasoma le privede do oslabilosti organizma, ki postaja zaradi tega vse manj odporen proti infekcijam.

Številni primeri potrjujejo, da je boj za osebni standard lahko nevaren za zdravje naših ljudi. Dostikrat ne pomagajo niti zdravniški nasveti, niti jih ne izuči preboreno tuberkulozno obolenje. Vidijo le materialne dobrine, pozabijo pa na sebe in na svoje zdravje. Ljudi je treba vedno znova in znova opozarjati, da je zdravje največja dobrina na svetu in da je treba nanj misliti bolj kakor na vse drugo kar si lahko pridobimo le na način, ki posredno ali neposredno ogroža zdravje. Omenimo še številne nevroze, živčne razrvanosti, ki so nujna posledica nerednega življenja, čezmernega izčrpavanja in prehitrega življenskega tempa. Tudi neredna prehrana je dostikrat vzrok raznim prebavnim motnjam, ki še bolj slabijo organizem.

V dispanzerjih opazimo, da je mnogo registriranih tuberkuloznih bolnikov zelo lahkomišelnih. Po odpustu iz bolnišnice, v vsakdanjem življenju in ob rednem delu — zlasti še, če se dobro počutijo — kar hitro pozabijo, da so bili bolniki in da se morajo ambulantno zdraviti vsaj še eno leto po odpustu iz bolnišnice. Neredno prihajajo v dispanzer in neredno jemljejo zdravila. Bolj važen jim je zaslužek, ki jih izčrpa, namesto, da bi se po rednem delovnem času pošteno odpočili. Zato se ne smemo čuditi, da odkrivamo med tuberkuloznimi prebolevniki ponovna obolenja.

Želja po raznih materialnih dobrinah, po lepih oblekah, čim lepšem in čim sodobnejšem stanovanju ali hiši, po avtomobilu ali vikendu, je prevzela nekatere naše delovne ljudi in tudi veliko naših izobražencev, ki so pozabili, da so še druge, nematerialne dobrine, za katerimi bi morali težiti in dajati preprostim ljudem dober zgled. Razumljivo je, da je z osebnim dohodkom iz rednega delovnega razmerja nemogoče uresničiti vse želje in sanje, temveč da je treba prijeti za dodatno delo, najti si honorarno zaposlitev, ki telesno in duševno izčrpa človeka. Ljudje v lovu za zaslužkom pozabljajo na redno prehrano, spanje in počitek ter kulturno zabavo, samo da bi čimprej zbrali potreben denar za uresničitev svojih čisto ne ravno majhnih želja.

Če tuberkulozni prebolevnik zaide v takšen vrtnec zaslužkarstva in lova za denarjem, pač lahko razumemo, da pozabi na svojo bolezen. Ko ponovno zbolí, se čudi, kako se mu je stanje sploh moglo tako poslabšati. Krivi so zdravniki, ki so ga v bolnišnici slabo »ozdravili«, kriva so zdravila, ki niso najsodobnejša, saj nimajo visoko doze nekaterih tujih imen, kriv je socializem, ki ne omogoča dovolj visokega standarda »ubogim« ljudem; skratka vsi in vse, samo sebi takšen prebolevnik noče izprašati vesti, noče si priklicati v spomin svojega življenja po odpustu iz bolnišnice.

(»BILTEN« RDEČEGA KRIŽA SLOVENIJE)

Veletrgovina

Ljubljana, Titova 77

specializirano trgovsko podjetje z usnjem, gumo, plastičnimi masami, čevljarstvom, sedlarskimi ter tapetniškimi potrebščinami in orodjem, tehničnim tekstilom, zaščitnimi sredstvi, galanterijo, birotehniko, opremo za trgovino, gostinstvo in mlinsko industrijo, vas postreže iz svojih sortiranih zalog vedno po najnižjih konkurenčnih cenah.

Rudniki, tovarne, obrtna podjetja, trgovska podjetja, transportna podjetja, mlinška podjetja, gradilišča in ustanove, prepričajte se o solidni postrežbi in najnižjih cenah veletrgovine »ASTRA«.

Vsa naročila, osebna, pismena ali preko naših poštnikov, izvršujemo solidno in hitro. Pri naročilih tehničnega materiala vam postrežemo tudi s strokovnimi nasveti.

1460 darovalcev krvi

Akcija ne teče po načrtu, ponekod je izgovor — reforma

Občinski odbor Rdečega križa Bežigrad je letos sedemkrat organiziral redne krvodajalske akcije, štirikrat pa še izredne akcije. Pridobili so 1460 krvodajalcev, to je nekoliko manj kot bi jih morali po republiškem načrtu glede na število prebivalcev bežigradske občine.

Med krvodajalci je bilo veliko mladine, ki je komaj dosegla zahtevano starost 18 let; na šolah so dobili več kot tretjino vseh bežigradskih krvodajalcev.

Center strokovnih šol je trikrat organiziral akcijo in zbral več kot 200 krvodajalcev; na gimnaziji jih je bilo približno 100, na gradbenem šolskem centru 80, na gradbeni tehniški šoli 80, v šoli za voznike motornih vozil 60, in na poklicni šoli za elektrostroko 40 krvodajalcev.

Med delovnimi organizacijami je dalo kri 120 zaposlenih v podjetju IMP, 80 v »Iskri—Teli«, 60 v »Elmi«, 50 v »Energoinvestu«, 35 v »Instalacijah«, 30 v Tovarni kovinske galanterije, 30 v »Modnih oblačilih«, 30 v tovarni JUB in še cela vrsta v manjših in večjih delovnih organizacijah. V letošnji akciji pa niso sodelovali: Gradbeno podjetje »Obnova«, gradbeno podjetje Grosuplje, »Belinka«, Zdravstveni dom Bežigrad, »Iskra—elementi«, Gospodarsko razstavišče, »Jugospekte Industrijski biro, »Družbena prehrana« in vse naše osnovne šole.

V delovnih organizacijah ob krvodajalskih akcijah omenjajo reformo, slišati je kritike na račun zdravstvenega varstva, predvsem pa se sprašujejo, kdo bo kril izgubo

delovnega časa za tiste delavce, ki gredo na odvzem krvi. Mnogo je še drugih izgovorov, ki pogosto niso utemeljeni.

Po mnenju mnogih večkratnih darovalcev krvi in tudi tistih, ki so se prvokrat odločili za tako humano dejanje, reforma ne bi smela vplivati na krvodajalstvo. Kri je nenadomestljiva in nihče ne ve, kdaj jo bo potreboval, zato velja pravilo: daj kri, ko si zdrav, da si jo zagotoviš, ko jo boš potreboval. Spomnimo se mnogih, ki jim je prav trasfuzija rešila življenje in vrnila človeka družini in delovni organizaciji.

Zahvaljujemo se vsem darovalcem krvi in organizatorjem akcij, ki so rešili mnoga življenja in pomagali Rdečemu križu pri plemenitem delu.

A. G.

Poziv

Rdečega križa

Osnovna dolžnost Rdečega križa in naše celotne družbene skupnosti je, zagotoviti popolno varnost vsem državljanom v primeru vojne ali ob elementarnih nesrečah. Glede nalog, ki zadevajo narodno obrambo in civilno zaščito, mora Rdeči križ skrbeti za prvo pomoč in nego bolnikov. Zato je potrebno sestaviti laične ekipe prve pomoči in ekipe za socialno delo ter pospešiti krvodajalstvo, da bi zagotovili tudi rezervno krvno plazmo.

Občinski odbor Rdečega križa Bežigrad poziva vse občane, zlasti še ženske, da se vključujejo v tečaje prve pomoči in tečaje za nego bolnika.

Nezgode se ne pripete...

ZDRAVNIK SVETUJE

Po statističnih podatkih se v Jugoslaviji pripeti vsak dan približno 5000 nezdov doma in v gospodinjstvu. Zato vsako leto nad milijon državljanov potrebuje zdravniško pomoč, 50 000 oseb se dalj časa zdravi v bolnišnici; 2000 oseb v domovnem »varnem domu« izgubi življenje.

In vendar vemo, da bi bilo možno večji del teh nezdov preprečiti. Zato moramo predvsem poznati vzrok nezdov in poškodb.

Izkušnje kažejo, da je za 80 odst. nezdov v domu odgovoren »faktor človeka«.

Starostna doba igra pri nezdovah veliko vlogo. Na otroke do 5 let odpade 25 odst. nezdov, na otroke od 5 — 14 let pa še nadaljnjih 10 odst. Ko pa ljudje dosežejo 50 let in več, so vse bolj izpostavljeni in nagnjeni k nezdovam in poškodbam. Padci in udarci, ki jih otroci na primer prenesejo brez posledic, lahko za starejše ljudi pomenijo resno nevarnost.

K »faktorju človeka«, ki so nanj vezane nesreče, spada tudi moteno psiho-

fizično stanje osebe: invalidnost, utrujenost, bolezen, alkoholiziranost, rekonvalescenca po boleznih itd. Pa tudi motena emocionalna stabilnost osebe, zaskrbljenost, strah, tesnoba, žalost, igrajo vidno vlogo pri nastanku nezdov. K pojmu »faktor človeka« padajo pomanjkljivo znanje, nespretnost, pa tudi slabe socialne razmere, v katerih žive ponesrečenci.

Oglejmo si še nekaj objektivnih vzrokov nezdov: dom zunaj ni osvetljen ali pa le pomanjkljivo; posamezne stopnice niso dovolj vidno označene, nekatere poti v stanovanju je treba prehoditi v temi (hodnik, stopnice), preden pridemo do bližnjega stikala za luč. Premalo se upošteva »prometna pot«; tako so si ljudje drug drugemu v napoto, vrata omar in sobna vrata se zadevajo in luputajo, pohištvo je postavljeno na nepačnem mestu, tako da mora gospodinja z vročimi jedmi in pijačo hiteti po nesmotrni in nevarni ovinkih; gospodinja si pri najvažnejših opravilih same delajo senco; neusklajenost gospodinjinske opreme s funkcionalnimi gibi telesa (prisilna drža telesa, prehitra utrujenost, preobremenjenost telesa); premočni svetlobni kontrasti ob prehodu iz svetlejšega v temnejši prostor in obratno. Pri izbiri materiala za tla gledamo navadno le na toploto in možnost čiščenja, manj pa na varnost hoje in gibanja.

V vsem stanovanju ni okna, ki bi ga otrok »nevarnih letih«, v trenutku ko nihče ne pazi nanj, ne mogel odpreti. Nihče ne pomisli, kakšna ti morala biti balkonska ograja, da bi sicer otroku zadovoljila upravičeno in v razvojnih letih razumljivo radovednost, ne da bi pri tem bil v nevarnosti, da pade. Zaprti zidovi vabijo otroka, da se popne na vrh orgaje — palice, ki so v ograji preveč vseksebi, pa omogočajo, da otrok vtakne glavo skozi njo, ne more pa z njo nazaj. Dostikrat so spodnje okenske police pre nizke in spravljajo v nevarnost otroke in stare osebe. Vrata, steklena od tal do stropa in

brez oznake, so prava past za vse aktivne in hiteče ljudi. Radiatorji z ostrimi robovi, čeprav morda bolj ustrezajo estetskemu videzu, so dostikrat vzrok, da se otroci ob njih udarijo do krvi.

Opremo in pohištvo je treba urediti tudi z varnostnega vidika in jih v tem smilu vzdrževati. Poškodovane, neravne in drsne preproge še vedno povzročajo pogoste in zelo nevarne padce. Tudi preveč pohištva pomeni nevarnost, ker ovira in ogroža prehod. Razni mehki fotelji z nizkim sedežem, ki so zelo udobni za mladega človeka, lahko postanejo nevarni za starejše osebe.

Kot je za bivanje važna stanovanjska oprema, tako je za domače delo potrebno razno orodje. Se vedno je mnogo pripomočkov, kot so razni odpiralci za konzerve, s katerimi se človek lahko ureže, ali razne rezalne naprave, ki vane lahko zaide s prsti. Vsako pokvarjeno orodje je vedno znova vzrok raznih poškodb.

Poznano je, da kemija in tehnika postavljata gospodinjstvo dandanes pred vedno nove probleme in pred hudo preizkušnjo za njihovo prilagodljivost in voljo po znanju. Ravnanje z različnimi sodobnimi tehničnimi napravami v gospodinjstvu zahteva določeno znanje. Če pri vsakdanji uporabi hladilnika ugotovljamo neznanje glede ravnanja s pokvarljivimi živil, poučenost o tem kolikšna je obstojnost živil, nevarnost, ki preti od živil v odprtih konzervah itd.

Posebno poglavje v nastanku nezdov so razne električne napeljave in naprave, njih vzdrževanje, še bolj pa nestrokovni posegi pri njih* uvažanju ali popraviljanju. Moč električnih tokovodov pogosto ne ustreza današnjim potrebam (preobremenjenost električnih vodnikov, nepravilne varovalke). Močni potrošniki elektrike (kuhalniki, pečnjaki, likalniki, pralni stroji ipd.) niso pravilno priključeni ali po predpisih ozemljeni in zavarovani. Višina vtičnice je večkrat v dosegu otroških rok itd.

Vsa mogoča kemična sredstva, tudi kozmetična,

dalje zdravila, alkohol itd. morajo biti spravljena tako, da mali otroci ne morejo do njih. Nekateri priporočajo, da se dajejo zdravila malim otrokom samo, kadar ležijo v postelji: naj le vedo, da so zdravila samo za izredno priliko.

Pogosti vzroki nezdov so tudi: pomanjkanje varovalnih naprav (avtomatični ventili pri raznovrstnih plinskih gorilnikih), neenakomeren tlak in strupenost mestnega plina, pomanjkljive instalacije, neurejeni odvodi gorilnih plinov iz raznovrstnih obov toplote, kot so npr. olje peči, kurilna na trda goriva, plinski bojlerji itd.

Todi nova moda v gospodinjstvu prinaša svoje nevarnosti. V inozemstvu so pogoste zastrupitve s ogljikovim monoksidom, ker v zaprtih prostorih ali šotorih pečejo na žaru (kurilna na oglje). Poznani so tudi primeri zadušitve pri otrocih, ki so si na glavo nataknili plastične vrečke itd.

Za preprečevanje nezdov je potrebno:

— Spoznavanje nevarnosti: mnogo nezdov nastane zaradi nepazljivosti, površnosti in neznanja;

— odstranjevanje nevarnosti: ne čakati na posledice, temveč svoja dejanja usklajevati z varnostnimi ukrepi;

— odgovornost nasproti bližnjemu: spada k varnostnim ukrepi, predvsem odgovornost nasproti otrokom in starejšim osebam;

— sposobnost: dobre delovne metode, ekonomska uporaba telesne moči in časa pripomorejo do varnejšega okolja in tako do posrednega ali neposrednega preprečevanja nezdov in poškodb.

Dr. DUŠAN REJA

NAROČITE

ZBOR OBČANOV!

Mala olimpijada

Na Centralnem stadionu ob Titovi cesti je bilo atletsko prvenstvo srednjih šol Bežigrada, ki so ga udeležili I. gimnazija, Center strokovnih šol, Gradbeni šolski center in Solški center Iskre. Tekmovanje, ki ga je tokrat ob sodevanju obč. zveze za telesno kulturo Bežigrad in atletskega kluba »Olimpija« priredila trojka profesorjev telesne vzgoje iz Centra strokovnih šol: Zltnik, Vidic, Koprivnjak, je bilo tako vzorno, kot kakršno mednarodno atletsko prvenstvo. Urejen stadion, skrbno pripravljene in na sveže občene atletske naprave in steze, razporejene in še posebno vzorni red na samem stadionu, sta dala tekmovalcem posebno svečan videz in tako rečemo, da je uspelo, kot smo katero do sedaj.

Pri fantih so nastopile vse štiri srednje šole, pri dekletih pa na stadionu samo dve, katji srednja gradbena šola, ki se je letos preselila na Bežigrad, se tekmovalca zaradi nekakšnega obvestila ni udeležila. Doseženi rezultati nedvomno kažejo, da je atletika za Bežigradom naša prava kraljica športa in da profesorji na večini šol posvečajo posebno pozornost, kar je tudi naša pravilna. Tovaršem iz atletskega kluba »Olimpija«, ki so tudi pomagali k taki popularizaciji športov po šolah za Bežigradom, se zares ni treba bati za uspeh novega kadra v prihodnje. Po trije propasirani v vsaki panogi so prejeli občinske zveze diplome, dijaki in dijakinja, ki sta dosegla po atletskih tabelah najboljši rezultat, pa sta dobila po par Adidas copat.

Gimnazija

Rezultati: Fantje: 100 m: Simčič (Iskra) 11,5; 2. Šabo (I. g.) 12,2; 3. Kersnič (Iskra) 12,3; 4. Šemel (I. g.) 12,5; 5. Zrnik (I. g.) 12,6; 100 m: 1. Vrtičič (CSS) 28,1; 2. Čirman (I. g.) 41,2; 3. Hvastja (I. g.) 42,1; 4. Bratež (Iskra) 42,1; 5. Štikovica (I. g.) 43,4; 1000 m: 1. Ruzovcar (I. g.) 2,47; 2. Zalar (I. g.) 2,51; 3. Saj (CSS) 2,52; 4. Maček (I. g.) 2,52,9; 5. Jakopič (I. g.) 3,00; daljina: 1. Žezelnikar (I. g.) 30,0; 2. Primožič (CSS) 51,7; 3. Prešern (I. g.) 51,4; 4. Plego (CSS) 51,1; 5. Konda (Iskra) 50,8; 1000 m: 1. Valenčič (I. g.) 17,0; 2. Hiti (CSS) 16,5; 3. Juršič (I. g.) 16,9; 4. Gašperlin (CSS) 15,5 in 5. Gander (CSS) 15,0 cm; kroga: 1. Golaj (Iskra) 13,63; 2. Mahnič (CSS) 11,50; 3. Stajdohar (I. g.) 11,35; 4. Kršlin (GSC) 11,12 in 5. Hiti (Iskra) 11,11 m; 4 krat 100 m: 1. Iskra 48,1; 2. I. g. 49,4; 3. CSS 50,8; in 4. GSC 51,2.

DEKLETA: 100 m: 1. Tavžes 13,0; 2. Gregorin 14,2; 3. Dolenc 14,7; 4. Čadež (vse I. g.) 14,7; 5. Bernik (CSS) 14,7; 600 m: 1. Vojevce (I. g.) 1,44,4; 2. Rožič (CSS) 1,53,4; 3. Hožjan (CSS) 2,00,2; 4. Vidmar (I. g.) 2,06,7; 5. Pospeljak (I. g.) 2,13,2; daljina: 1. Horvat 44,3; 2. Simčič 43,8; 3. Bogunič 42,6; 4. Parnar 42,5 (vse I. g.) in 5. Ravbar (CSS) 42,2 cm; Visina: 1. Parnar 1,40; 2. Valenčič 1,30 (obe I. g.); 3. Dalmatin (CSS) 1,25; 4. Škalar (I. g.) 1,25 in 5. Prevodnik (CSS) 1,23 cm; Kroga: 1. Zajc (CSS) 9,73; 2. Bole (I. g.) 9,05; 3. Cimerman (I. g.) 8,34; 4. Dolinšek (CSS) 8,27; 5. Krnčič (I. g.) 8,25 m; 4 x 100 m: 1. I. gimnazija 56,8; 2. Center str. 193 točk.

VRSTNI RED EKIP: Moški: 1. I. gimnazija 309, 2. Center strok. 237, 3. Sol. center Iskra 235, 4. Gradbeni šolski center 193 točk. Dekleta: 1. Gimnazija 230, 2. Center strok. 190,5. **SKUPAJ:** 1. I. gimnazija 539, 2. Center str. 447,5, 3. Solški center Iskra 235 in 4. Gradbeni šolski center 193 točk.

... in osnovna šola »V. Kraigherja«

Za srednješolci so se pomerili na Centralnem stadionu ob Titovi cesti tudi učence in učenci petih be-

žigradskih osnovnih šol; manjkali so le iz Dola. Preko 230 nastopajočih se je zagrizeno borilo za vsako desetinko sekunde, za vsak centimeter, da je bilo tekmovalje, ki je trajalo več kot 2 uri izredno zanimivo. Organizacija tekmovalja je bila kot na srednješolskem prvenstvu tudi tokrat odlična, saj je tekmovalje pripravila in vodila ista ekipa profesorjev telesne vzgoje iz Centra strokovnih šol in šole »dr. Vita Kraigherja«.

Prvi trije v vsaki disciplini so od občinske zveze za telesno kulturo prejeli častne diplome, medtem, ko sta Breda Učakar iz osn. šole »Mirana Jarc« in Marko Saje iz osn. šole dr. »Vita Kraigherja« prejela ADIDAS copate za dosegena najboljša rezultata po atletskih tabelah.

Rezultati — dekleta 60 m: 1. Mohorič 8,9; 2. Pogačar (obe V. Kr.) 9,0; 3. Cotič 9,0; 4. Zupan (obe M. J.) 9,1; 5. Bolta (D. K.) 9,1; 300 m: 1. Učakar (M. J.) 44,0; 2. Seđer (B. K.) 48,4; 3. Zonta (D. K.) 49,0; 4. Čad (M. P.) 51,9; 5. Remec (B. K.) 52,0; Skok v daljino: 1. Tomažič (V. K.) 399; 2. Donko (M. J.) 391; 3. Sarc (V. K.) 348; 4. Zupančič (B. K.) 350 in 5. Stupčan (V. K.) 385 cm; Skok v višino: 1. Uršič (M. J.) 125; 2. Horvat (B. K.) 120; 3. Nemec (M. J.) 120; 4. Černivec (V. K.) 120 in 5. Čestnik (M. J.) 120 cm; Met krogle: 1. Mihelič (D. K.) 9,12; 2. Kremesec (M. J.) 8,33; 3. Arko (B. K.) 8,20; 4. Močnik (M. P.) 8,13 in 5. Bivčič (V. K.) 7,96 m; 4 x 60 m: 1. Osn. šola Danile Kumar, 2. Osn. šola Mirana Jarc, 3. Osn. šola Vita Kraigherja, 4. Osn. šola Borisa Kidriča in 5. Osn. šola Maksa Pečarja.

Fantje 60 m: 1. Skrabar (B. K.) 8,1; 2. Erjavce (M. P.) 8,2; 3. Debovšek (V. K.) 8,3; 4. Novak (D. K.) 8,4 in 5. Tonkli (V. K.) 8,5 sek.; 400 m: 1. Saje (V. K.) 52,8; 2. Zabar 63,7; 3. Krašna (B. K.) 63,7; 4. Janež (V. K.) 64,2 in 5. Vičar (V. K.) 65,4 sek.; Skok v višino: 1. Skorjanc 145; 2. Supan (oba V. K.) 145; 3. Balazič (M. J.) 140; 4. Rigler (V. K.) 140 in 5. Markovič (D. K.) 135 cm; Skok v daljino: 1. Dekleva (V. K.) 5,37; 2. Hribernik (M. J.) 5,33; 3. Zaman (V. K.) 4,87; 4. Guber (M. J.) 4,270 in 5. Viran (M. J.) 4,63 m; Met krogle: 1. Dečman (V. K.) 12,78; 2. Zupančič (M. P.) 10,73; 3. Ložar (D. K.) 10,58; 4. Bamburac (M. J.) 9,92 in 5. Barič (V. K.) 9,90 m; 4 x 10 m: 1. Osn. šola Dr. V. Kraigherja 32,0; 2. Osn. šola M. Jarc 33,3; 3. Osn. šola Borisa Kidriča 33,5; 4. Osn. šola Maksa Pečarja 34,1; 5. Osn. šola Danile Kumar 39,0.

EKIPNI VRSTNI RED: Dekleta: 1. Mirana Jarc, 2. Vita Kraigherja, 3. Danile Kumar, 4. Borisa Kidriča, 5. Maksa Pečarja; Fantje: — 1. Vita Kraigherja, 2. Mirana Jarc, 3. Danile Kumar, 4. Maksa Pečarja, 5. Borisa Kidriča. **SKUPAJ:** 1. Osn. šola Vita Kraigherja 496,5 točk; 2. Osn. šola Mirana Jarc 450; 3. Osn. šola Danile Kumar 351,5; 4. Osn. šola Borisa Kidriča 340,5; 5. Osn. šola Maksa Pečarja 283,5 točk.

J. P.

Občni zbor tabornikov

Občni zbor taborniškega odreda »Bičkova skala« bo v nedeljo 27. oktobra v začetku ob 9. uri v prostorih Svobode Bežigrad, Smoletova 16.

Na občni zbor vljudno vabijo vse člane odreda in simpatizerje.

Košarkarice Partizana Ježica

KOŠARKA

Blišč in beda

Uspeh Ježicank v republiški ligi, nespeh na mladinskem prvenstvu

Košarkarice Partizana Ježica so se letos v republiški ligi uvrstile na odlično 2. mesto. Prvikrat, odkar igrajo košarko za Bežigradom, se je bežigradska ekipa pojavila na čelu razpredelnice najboljših v Sloveniji. Varovanke trenerja Lovra Močnika so zdaj druga najboljša ženska košarkarska ekipa v Ljubljani. Skoraj vse še mladinke so se krepko upirale mnogo starejšim in bolj izkušenim igralkam drugih slovenskih ekip. Lahko pa rečemo, da so razočarale na mladinskem prvenstvu, ko so imele opravka z vrstnicami svojih let.

Pred štirimi leti je ekipa Ježice prvikrat nastopila v republiški ligi. Vsa leta doslej je bilo zanjo največkrat rezervirano predzadnje mesto. Izmenjale so se tri generacije košarkaric in zadnji, najboljši š deslet, je uspel prodor k vrhu.

V osemnajstih prvenstvenih tekmah so igralke Ježice dosegle več kot tisoč košev in jih prejele najmanj od vseh ekip republiške lige. Ježica je zmagovalca jesenskega dela prvenstva. To kaže, da uspeh le ni bil »amaterski«.

Gledalci na Ježici so videli lepe, dinamične, kvalitetne tekme. Za igralke je to pomenilo nešteto treningov in mnogo znoja. Trud pa je bil le poplačan.

Vrstni red v republiški ligi: 1. Jesenice 32 točk, 2. Ježica 30, 3. Maribor 28, 4. Slovan 25, 5. Ilirija 18, 6. Koroj 16, 7. Maribor 66 12, 8. Litija 6, 9. Triglav 6, 10. Trnovo 3.

• Medalje ne padajo z neba

Dve minuti pred koncem tekme z Jesenicami so bile igralke Ježice še prvakinje Slovenije za leto

1968 na mladinskem prvenstvu. Nekaj minut poprej so imele ta naslov še bolj zanesljivo v svojih rokah, predno so stopile na igrišče pa so jih sploh proglasili za šampionke. Igralke Ježice so bile premalo borbene, premalo odločne, da bi uresničile te napovedi in — svoje želje. Čeprav so v tem odločilnem srečanju že vodile na začetku 8:1 in v drugem polčasu 32:25, je šlo potem vse po zlu.

V športu presenečenj nikoli ne manjka; zamujene priložnosti pa se seveda nikoli več ne vrnejo. Na Ježici se zdaj lahko pohvalijo, da imajo najboljšo mladinko v Sloveniji, ki pa niso najboljše.

V predtekmovalju so igralke Ježice premagale Slovan in Olimpijo, na finalnem turnirju, kjer so se pomerile zmagovalne ekipe s posameznimi turnirjev, pa so bili rezultati naslednji: Jesenice: Ilirija 34:26, Ježica: Maribor 51:23, Maribor: Jesenice 37:36, Ježica: Ilirija 37:6, Ilirija: Maribor 36:27, Jesenice: Ježica 42:38.

Vrstni red: 1. Jesenice 4 točke, 2. Ježica 4, 3. Ilirija 2, 4. Maribor 2.

STRELJANJE

Trener, da malo takih

Janez Bohinc, trener strelske družine »Tabora« z Ježice, je dobil naziv trenerja I. razreda. S takšno kvalifikacijo sta med strelci v Sloveniji le dva trenerja, v vsaj Jugoslaviji pa jih je 17. Janez Bohinc je bil poleti na tečaju v športnem centru hrvatske zveze za telesno kulturo na otoku Badiji pri Korčuli. Predavali so jim profesorji zagrebske univerze; predavanja so trajala 230 ur, obdelali pa so devet predmetov.

Tudi program »Drulov«

V počastitev krajevnega praznika Posavja je strelska družina »Tabora« z Ježice priredila množično streljanje z MK »pištolo »Drulov« (za člane in mladince) ter z zračno puško (za pionirje in pionirke).

Rezultati — MK pištola: 1. Brane Majerle 71 krogov, 2. Gabriel Dovč 43, 3.—4. Drago Dovč in Aleš Demšar po 42; 5. Dominik Zonta 38. **Zračna puška:** 1. Marko Collauti 76 krogov, 2. Mojca Hafner 73, 3.—4. Meta Rakuš in Bojan Cerkvenik po 68, 5. Olga Rakuš 48.

B. M.

Za Ježico so igrale: V. Oven (20 košev), Bogunič (19), Gerden (3), Čuk, M. Kušar (21), N. Mavec (12), Z. Mavec, Mihelič, O. Kušar (6), Hrovat (20), Bole (13), Lupše (8) in Levstek (4).

Uvrstitev košarkaric Ježice na mladinskih prvenstvih Slovenije

LETO:	MESTO:	PRVAK:
1963.	4.	Olimpija
1964.	9.	Olimpija
1965.	5.	Slovan
1966.	3.	Slovan
1967.	3.	Jesenice
1968.	2.	Jesenice

SMUČARJI V DOLU

Priprave kot še nikoli

Smučarji Dola se za letošnje sezono pripravljajo kot še nikoli doslej. Skupni treningi so sicer le ob četrkih in nedeljah pod vodstvom trenerjev Jermana, Velepca, Slabanje in Pavčiča, toda vsi tisti, ki se bodo v prihodnji zimski sezoni potegovali za višja mesta med smučarji-lekači (in teh ni tako malo), trenirajo še dvakrat sami po navodilih svojih trenerjev.

V prihodnji sezoni si v Dolu dosti obetajo od bratov Slavka in Toneta Premožeta, pa bratov Laznika, Pavčiča in Kunaverja, kot tudi od Pavleta Simenca. Pri mladincih bosta Kraševac in Strasser igrala vidno vlogo med mlajšimi

Dolu je zelo marljiv, saj sproti rešuje na svojih rednih tedenskih sejah vse probleme in težave. Ureja jo cesto do skakalnice nad Zaborštom, dokončujejo zaletišče na skakalnič in razgledni stolp, v tovarni TONOSA so naročili tekmovalne dresse za vsi prvo garnituro tekmovalcev, veliko imajo težav pri nabavi opreme za sezono itd.

Koncem novembra bo pri osnovni šoli nared nova telovadnica in treba je razmisлити, da se bodo v tem objektu razvile še druge športne dejavnosti. Tudi o tem že tečejo razgovori in pogajanja z upravo šole, ki kaže polno razumevanje za skupno delo v lepi in soodobno opremljeni telovadnici.

V prihodnjem tednu bo v Dolu šolski kros, združen z gozdnim tekom vseh smučarjev Dola in Ihan. To naj bi bila nekakšna generalna preizkušnja zmogljivosti in pripravljenosti smučarjev iz Dola pred zimsko sezono, ko se bodo vrstila domača in mednarodna tekmovalja, od katerih bo tradicionalno tekmovalje za »Smučarsko palico« v Dolu.

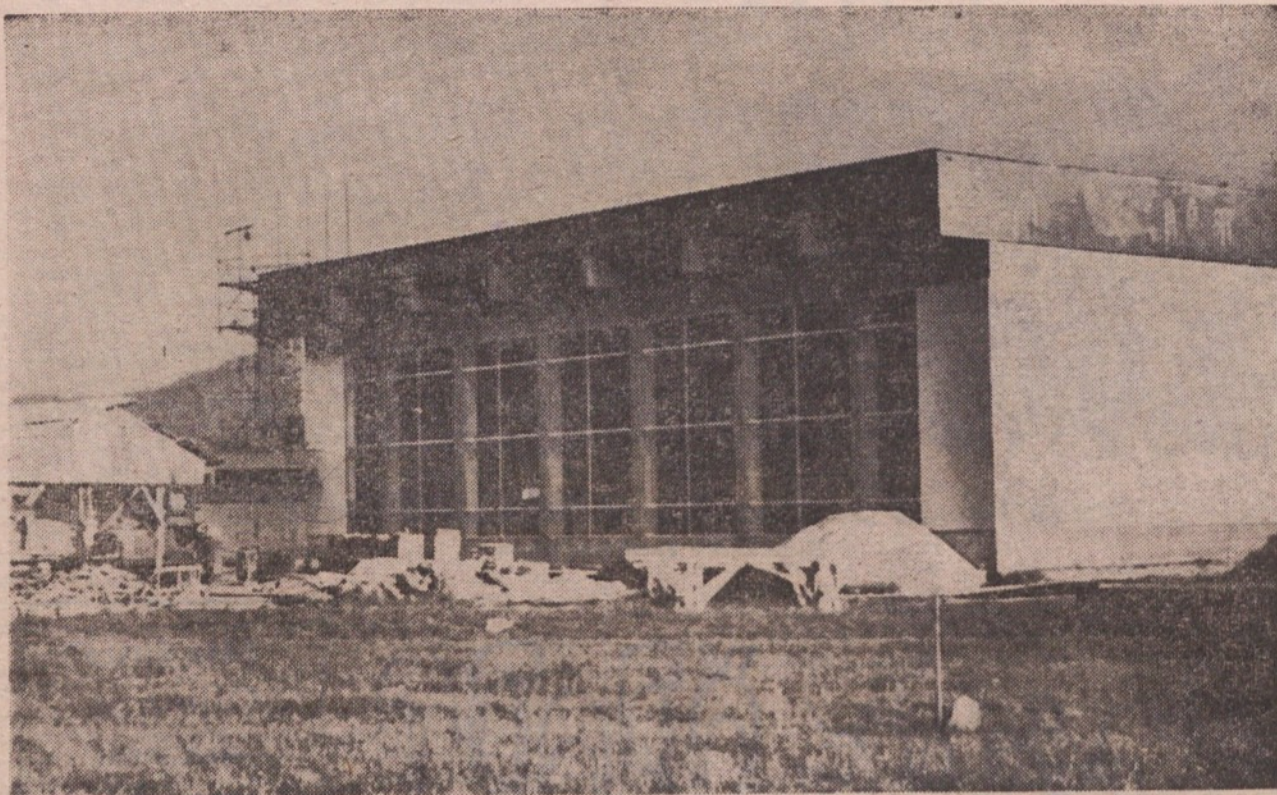
Izlet na Malo planino

Občinska zveza za telesno kulturo je 29. septembra organizirala izlet na Malo planino za vse osnovne organizacije občine Bežigrad. S petimi avtobusi so se udeleženci izletu peljali po novi cesti do spodnje postaje žičnice, z žičnico pa so nadaljevali pot na Veliko planino; v dobre pol ure je prepeljala na vrh 230 ljudi. Na vrhu je izletnike pričakala tako gosta megla, da bi jo lahko rezali z nožem. Po polurnem tavanju po Veliki planini so prispeli do Jarskega doma, kjer so se za prvo silo okrepčali s čajem in sendviči. Pod vodstvom planincev so se nekateri udeležili prostovoljnega dela. Kljub megli so v vedrem razpoloženju tri ure nosili in zlagali drva in tako priskrbeli novemu domu kurjavo za hladne dni. Megla se ni dvignila in napovedan je bil dež, zato se je vodstvo izleta odločilo za takojšen spust v dolino — po stari poti. Polovica udeležencev je to storila takoj in so suhi prišli v dolino, kjer so jih čakali avtobusi. Ostali pa so odlagali s spustom in so prišli v Stahovico premočeni do koče.

S. BURJA

**Dopisujte v
Zbor občanov!**

NA CILJU: prvenstvo osnovnih šol v atletiki, tek na 60 metrov za dekleta

V Dolu bodo kmalu imeli telovadnico

Dopolnilni zazidalni načrt za Sosesko 5

Garaž ob Rožanski ulici za zdaj ne bo

Občinska skupščina je potrdila dopolnilni zazidalni načrt za Sosesko 5. Kot smo že poročali v zadnji številki »Zbora občanov« načrt zajema predel med stadionom, Titovo cesto, Tolstovo in Podmilščakovo oziroma Vodovodno cesto. V glavnem gre za prometno ureditev in gradnjo garaž. Načrt je izdelal Ljubljanski urbanistični zavod (projektant inž. arh. Janez Berdajs).

Načrt je bil en mesec razgrnjen v prostorih občinske skupščine, kjer so občani lahko povedali svoje pripombe. Največ se jih je nanašalo na garaže. Gradnji garaž so nasprotovali stanovalci bloka na severozahodnem vogalu Grafenaurjeve in Triglavske ulice in stanovalci treh stolpcev med Rožansko in Pegamovo ulico; med stolpci in blokom naj bi bilo 38 garaž. Svet za urbanizem občinske skupščine, ki je proučil pripombe občanov, je ugotovil, da spricho majhne površine zemljišča in premajhnega odmika od stanovanjskih objektov, res ni mogoče zgraditi garaž tako, kot je bilo predvideno v načrtu. S tem sicer ne izključujejo možnosti, da bi zgradili drugačne garaže, ki bi ustrezale urbanističnim, prometnim, sanitarnim in javnim interesom. Kot reče, na za zdaj pa 38 garaž ob Rožanski ulici ne bo.

Dругih pripomb svet za urbanizem ni upošteval, ker meni, da so bile preveč osebnega značaja.

Občinska skupščina je potrdila zazidalni načrt za Sosesko 5 s predvideno opustitvijo garaž ob Rožanski ulici. Načrt so poslali mestnemu svetu, ki ga dokončno sprejme.

IZTRGANI LISTI

Na razstavi urbanističnih načrtov za Sosesko 5 je bila, kot je že običajno, tudi knjiga pripomb. Vanjo so obiskovalci razstave vpisovali svoje vtise.

Očitno je bilo, da so garaže najbolj boleča točka omenjenega načrta. Največ »za« in nekaj »proti« — se je vodila bitka na straneh knjige pripomb. Nekdo je organiziral kar pravi referendum: z razstave je odnesel knjigo pripomb in na licu mesta, pri prizadetih prebivalcih, zbiral podpise. Nabralo se jih je nekaj strani. Nasprotniki — ni jasno, od kod so bili — pa so izbrali še učinkovitejšo taktiko: liste s podpisi so enostavno iztrgali iz knjige...

ADRIA AVIOPROMET: (Preveč) optimistično poročilo prisilne uprave

Občinska skupščina je do konca leta podaljšala mandat prisilni upravi, ki jo je imenovala v letalskem podjetju »Adria aviopromet«, vendar s pripombo, da gredo stroški za prisilno upravo v breme podjetja.

Odborniki so dobili poročilo prisilnega upravitelja Janeza Nedoga. Kaže, da bo podjetje zaključilo poslovno leto brez izgube. Za sanacijo imajo več predlogov. Sodelovali bi predvsem banke in razna podjetja. Če bo uspelo, bodo nabavili tudi nova reaktivna letala, saj z zdajšnjimi zastarelimi Douglasi »Adria aviopromet« ne more konkurirati tujim družbam. Iščejo tudi partnerje v tujini in med drugim trdijo, da bo Zoran Zagar, uslužbenec v World Bank v New Yorku, skušal najti med svojimi partnerji in znanci v ZDA še druge zainteresente za skupna vlaganja. Ob tem so izrazili pomisleke tudi v občinski skupščini in ocenili, da je poročilo prisilne uprave v »Adria avioprometu« precej optimistično.

Lahko še rečemo, da je kombinacij o rešitvah AA kar preveč in videli bomo kaj se bo iz vsega izcimilo. Stari Douglasi pa bodo za zdaj še leteli...

Povprečna plača — 1000 din

Poslovanje bežigrajskih gospodarskih organizacij v prvem polletju

Občinska skupščina je brez razprave sprejela analizo o poslovanju bežigrajskih gospodarskih organizacij v prvem polletju in stališča sveta za gospodarstvo s tem v zvezi. Analizo je izdelala Služba družbenega knjigovodstva na podlagi obračunov, ki so jih sestavile gospodarske organizacije.

Bežigrajsko gospodarstvo (industrija, kmetijstvo, gradbeništvo, promet, trgovina, gostinstvo, družbena obrt in stanovanjsko-komunalna dejavnost) je v letošnjem prvem polletju doseglo za 17% višjo fakturirano realizacijo kot lani v tem obdobju. Celotni dohodek se je povečal za 11% prav za toliko porabljen sredstava, neto produkt pa se je povečal za 9 odst. v primerjavi s prvim polletjem preteklega leta.

Fakturirana realizacija v industriji se je povečala za 18%. Ker se cene niso bistveno povečale, je mogoče reči, da se je obseg proizvodnje v industriji povečal precej blizu odstotka, ki ga kaže naraščanje fakturirane realizacije. Pri tem je industrija zaposlovala celo nekaj manj delavcev kot lani.

Celotni dohodek (vnoyčena realizacija) se je povečal za 11%, torej manj kot fakturirana realizacija. Na to je vplivala večja zadolženost gospodarstva. Zadolženost je za 38% večja kot lani v prvem polletju in torej kliring ni dosegel svojega namena.

Pri delitvi neto produkta (novo ustvarjene vrednosti) so gospodarske organizacije — gledano relativno — spet potegnile krajši konec. Gospodarskim organizacijam je

ostalo 60,6% neto produkta (lani 62,2%), družbeno političnim skupnostim je šlo 23,5% (lani 22,8%), drugim udeležencem pri delitvi pa 15,9% (lani 15%). Delež gospodarskih organizacij se je zmanjšal zaradi višjih prispevkov od osebnih dohodkov, višjih obresti od poslovnega sklada in obresti od kreditov.

Ceprav po obračunu za prvo polletje ni mogoče dokončno soditi o delitvi dohodka v gospodarskih organizacijah, podatki kažejo, da so za osebne dohodke namenili 11% več kot lani, za sklade pa le 2% več kot lani.

Poprečni osebni dohodek na zaposlenega v bežigrajskih podjetjih je znašal v prvem polletju 1.004 dinarje (100.400 st. dinarjev) na mesec ali 100 din (10.000 st. dinarjev) več kot lani v tem razdobju. Poprečno največje plače imajo v trgovini — 1.113 din mesečno na zaposlenega sledijo pa gradbeništvo 1.028 din, stanovanjsko-komunalna dejavnost 1.052 din, gostinstvo in obrt 986 din, industrija 973 din in kmetijstvo 891 din povprečno na zaposlenega.

Svet za gospodarstvo je na podlagi analize Službe družbenega knjigovodstva sprejel naslednja stališča:

— gibanje gospodarstva v prvem polletju je še dokaj ugodno,

— naraščanje zadolževanja — kljub izvedenemu kliringu — vzbuja skrb, ker je naraščanje zadolževanja terjalo tudi več kreditov,

— ker se je vrednost osnovnih sredstev povečala za 21% v primerjavi s preteklim letom lahko investicijsko usmeritev v modernizacijo proizvodnje ocenimo kot pozitivno,

— prenehati bi morali z nadaljnjim obremenjevanjem gospodarstva pri delitvi neto produkta,

— gospodarske organizacije bodo morale ob zaključku leta posvetiti posebno pozornost delitvi dohodka, saj je od skladov odvisen tudi njihov nadaljnji razvoj,

— izgube v nekaterih podjetjih so majhne in ne predstavljajo posebnega problema.

nost delitvi dohodka, saj je od skladov odvisen tudi njihov nadaljnji razvoj,

— izgube v nekaterih podjetjih so majhne in ne predstavljajo posebnega problema.

VEČ SODELOVANJA

Razgovor s predsednikom sveta za gospodarstvo inž. Cirilom Prohinarjem

O poslovanju bežigrajskih gospodarskih organizacij v prvem polletju predsednik sveta za gospodarstvo inženir Ciril Prohinar meni:

● Rezultati so ugodni. Gospodarstvo Bežigrada je z resnostjo stopilo v reformo in največje težave že prebrodilo. Prva faza, to je stabilizacija v podjetjih, je mimo. Slediti ji mora druga faza, kjer bo najvažnejše povečati zaposlenost, zlasti v proizvodnih panogah, industriji in gradbeništvu. Da se bodo naša podjetja hitreje vključevala v boljši način gospodarjenja morajo postati trdnjša, manj občutljiva za zunanje vplive. Bolj morajo biti tudi povezana med seboj, poslovni odnosi morajo biti trdnjši. V podjetjih bo treba več dinamičnosti, ne le takrat in tam, kadar jim teče voda v grlo.

Za Bežigradom je mimo TOPSA (v stečaju) in Adria avioprometa (pod prisilno upravo) tudi nekaj podjetij, ki poslujejo z izgubo in več takšnih, ki poslujejo na meji rentabilnosti. Kako pa je s temi?

● Podjetja, ki jim gre težko, bi morala napraviti pre-

studiran program svojega dela, ne pa se zanašati, da jih bo rešil nekdo drug, pri tem pa, kot se je ponekod zgodilo, še zraven povečevati plače. Ni mogoče reči: dajte nam denar, se bomo že rešili. Niso vse rešitve povezane z denarjem, velikokrat so odločilnejši ljudje in notranja organizacija v podjetju. Ne strinjam se s tem, da vzroke za vse težave, iščemo zunaj organizacije, ki se znajde v težavah. Najprej morajo sami vedeti, kako bodo prišli na zeleno vejo, narediti morajo sanacijski program. Nekateri so uspeli, vendar so se potrudili in se odrekli tudi povišanemu plač, da so prišli na bolje. V podjetjih, kjer se niso ničemer odrekli, kjer je položaj še slabši, kjer nimajo razvojnega programa, bodo morali razmisliti o ljudeh. Ponekod je za nerentabilnost kriva tudi kadrovska struktura — vodilni ljudje, ki niso kos težkim nalogam. Če hočemo sodobno proizvodnjo, moramo na delovna mesta postaviti ljudi, ki imajo sposobnosti za to delovno mesto. Čedalje bolj zapleteni tehnološki procesi zahtevajo ljudi z velikim znanjem.

Svet za gospodarstvo je večkrat razpravljal tudi o obrtništvu.

● Položaj v obrtništvu je navidez neurejen. Ne smemo začeti borbe proti obrtnikom, pač pa podpirati in razvijati obrt, preprečevati pa špekulacije. Obstojeca pozitivna zakonodaja nam to omogoča.

Kaj lahko še poveste o delu sveta za gospodarstvo?

● Gospodarska gibanja bi morali spremljati bolj tekoče, da bi lahko tudi pravočasno ukrepali. Poročilo o poslovanju v prvem polletju bi morali obravnavati prej, na žalost pa smo navajeni dolgega poletnega odmora, kot da bi med dopusti vse zastalo. Svet bi moral bolj analizirati posamezna podjetja, ki slabo stojijo. Napaka je v tem, da se lotimo vseh problemov naenkrat; morali pa bi izluščiti najakutnejše in jih postopoma spraviti z

dnevnega reda. Sicer pa moramo vsi gledati na gospodarstvo kot celoto. To se pravi, da morajo podjetja tudi drug drugemu pomagati; vrata med njimi so zdaj še preveč zaprta. Na primer skupen nastop pri investicijah: tisti, ki imajo denar, investirajo tudi tja, kjer ni tako nujno. Investicije je treba bolj preštudirati, izbrati najrentabilnejše, v skladu z prihodnjim razvojem. Pri tem pa pogrešamo srednjeročni razvojni plan.

»Mala Amerika«

Se 120 prebivalcev Soseske 6 v Stožicah bi želelo dobiti garaže. Zdaj so presigli mednarodne urbanistične norme, ki predvidevajo eno garažo na 3 stanovanja. Če bodo zgradili še 120 novih, bodo dosegli razmerje: ena garaža na pol drugo stanovanje.

Ceprav v tujini niso tako prizadeti kot pri nas, ko — razumljivo — za vsak avto iščemo streho, lahko rečemo: Soseska 6 je bogato motorizirana.

Naročilnica

Naročam »Zbor občanov«, glasilo SZDL Ljubljana — Bežigrad

Priimek in ime:

Naslov:

(podpis)

Izrežite, prilepite na dopisnico ali v pismu pošljite na naslov: »Zbor občanov«, Ljubljana, Parmova 41.

